

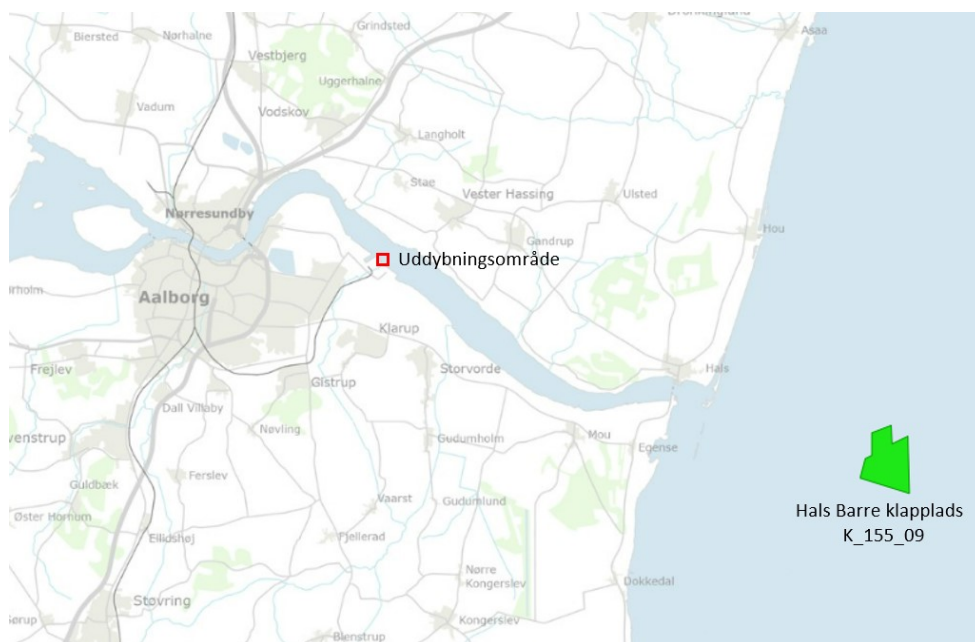
Port of Aalborg A/S (Aalborg Havn)
Langerak 19
9220 Aalborg Øst

CVR nr. 12473192

Erhverv
Ref. thsvk
J.nr. 2022 - 31270
Den 21. 02 2023

Aalborg Østhavn (Grønlandshavn), Klaptilladelse

Miljøstyrelsen meddeler hermed Port of Aalborg tilladelse¹ til klapping af 250.000 m³ uddybningsmateriale fra et område i Aalborg Havn, i forbindelse med etablering af et nyt kajanlæg ud mod sejltrenden, på klapplads Hals Barre K_155_09, som er beliggende i Aalborg Bugt, vandområde 222.

Oversigt over optagnings- og klappområde

Tilladelsen offentliggøres på Miljøstyrelsens hjemmeside den 21. februar 2023
Klageperioden er 4 uger fra offentliggørelsen og udløber således den 21. marts 2023.

Tilladelsen gælder fra den 22. marts 2023 og senest til den 22. marts 2028.

¹ Tilladelsen er givet med hjemmel i havmiljølovens § 26, jf. lovbekendtgørelse nr. 1165 af 25. november 2019.

Indholdsfortegnelse

Aalborg Østhavn (Grønlandshavn), Klaptilladelse	1
1 Vilkår for klaptilladelsen.....	3
1.1 Vilkår for optagning og brugen af klapplassen	3
1.2 Vilkår for tilsyn og kontrol	3
2 Oplysninger i sagen	4
2.1 Sagens baggrund.....	4
2.2 Udtalelser fra høringsparter	5
3 Miljøstyrelsens vurdering	6
3.1 Klapaktiviteten	6
3.2 Alternativer til klapning	7
3.3 Vurdering i forhold til udkast til Danmarks havplan	7
3.4 Vurdering af sedimentet	8
3.5 Vurdering i forhold til vandområdeplaner	10
3.6 Vurdering i forhold til Havstrategidirektivet.....	15
3.7 Vurdering af klapplassen og kumulerede effekter	18
3.8 Vurdering i forhold til Natura 2000-områder.....	19
3.9 Vurdering i forhold til bilag IV-arter.....	33
3.10 Vurdering af øvrige interesser	34
3.11 Konklusion.....	35
4 Offentliggørelse og Klagevejledning	36
5 Andre oplysninger	37
6 Følgende har modtaget kopi af tilladelsen	37
BILAG 1 Oprensingsområdets placering	38
BILAG 2 Klapplassens beliggenhed.....	39
BILAG 3 Vurdering af miljøfarlige stoffer i forbindelse med klapning af optaget havbundsmateriale	40

1 Vilkår for klaptilladelsen

1.1 Vilkår for optagning og brugen af klappladsen

- A. Tilladelsen gælder i tidsrummet den 22. marts 2023 til den 22. marts 2028.
- B. Der må højst klappes en samlet mængde på 250.000 m³ fastmål, svarende til 185.890 tons tørstof i tilladelsens samlede løbetid. Klappematerialet må kun stamme fra den del af havnebassinet, der er indrammet og opdelt i delområder med blå bokse på det luftfoto, der fremgår af bilag 1.
- C. Klappningen skal foregå på klapplads K_155_09, som ligger i Aalborg Bugt vandområde 222. Klappladsens placering fremgår af bilag 2.
- D. Der må som følge af klappningen ikke ske dybdeforringelser i klappområdet til under 8,0 meter i forhold til middelvandstand - DVR-90.
- E. Klappematerialet skal spredes jævnt på den i pkt. C beskrevne klapplads og må ikke indeholde større faste genstande eller affald.
- F. Af hensyn til beskyttelse af en række kommercielt og økologisk vigtige fiskearter i Aalborg Bugt, må der ikke forekomme klappning fra d. 1. marts til d. 1. juli, hvor klappning potentielt vil kunne medføre øget dødelighed af fiskeæg og larver i den primære gyde- og opvækstperiode.

1.2 Vilkår for tilsyn og kontrol

- G. Indberetninger om klappning, jf. § 12 og 13, stk. 1 og 3, i bekendtgørelse om bypass, nyttiggørelse og klappning af optaget havbundsmateriale², skal ske elektronisk efter nærmere anvisninger fra Miljøstyrelsen. Anvisning findes på www.mst.dk. Indberetningen om opstart af klappning skal være Miljøstyrelsen i hænde senest 8 dage før klappstart, og skal indeholde oplysninger om fartøjets navn og MMSI nummer. Hvis der sker ændringer i forhold til det indberettede, skal Miljøstyrelsen straks underrettes herom. Afbrydes klappningen i mere end tre måneder, skal der indgives ny underretning.
- H. I forbindelse med klappningen skal positionen, klappet mængde (m³) og dybde for klappningen af de enkelte laster registreres inden lasten tømmes. Kopi af logbog skal opbevares hos tilladelseshaver i mindst et år efter udløb af klaptilladelsens gyldighedsperiode, så den kan fremsendes til Miljøstyrelsen på anmodning herom.

² Bekendtgørelse nr. 516 af 23. april 2020

- I. I forbindelse med indberetning efter endt klappning skal der fremsendes oplysninger om position og dybde på klappning af den last, hvor den mindste vanddybde blev registeret i henhold til vilkår G.
- J. Kopi af tilladelsen skal forefindes på oprensingsfartøjet og klappfartøjet. Tilladelseshaver skal sørge for, at den entreprenør, som udfører arbejdet, er gjort bekendt med tilladelsens vilkår.
- K. De fartøjer, der udfører opgravningen og klappningen, skal være udstyret med elektronisk positioneringsudstyr, hvor positionen løbende registreres. Skibets position skal være tilgængelig via det nationale overvågningssystem for skibsfart: AIS klasse A. AIS-udstyret skal til enhver tid være tændt, så længe opgravningen og klappningen udføres. Såfremt der sker nedbrud af AIS-udstyret skal opgravningen/klappningen standses og Miljøstyrelsen underrettes.
- L. Der stilles krav om pejling af Klapplads K_155_09 efter endt klappning, med multibeam eller anden elektronisk dybdeopmåling. Opmålingen skal foretages og indsendes Miljøstyrelsen inden for 14 dage efter klaptilladelsens afslutning.

2 Oplysninger i sagen

2.1 Sagens baggrund

COWI A/S har på vegne af Port of Aalborg (Aalborg Havn) søgt om tilladelse til over en 5-årig periode at oprense og klappe i alt 250.000 m³ sediment. Materialet stammer fra uddybning af Aalborg Østhavn (Grønlandshavnen) i forbindelse med etablering af et nyt kaj anlæg og uddybning ud til sejlrenden. Der ønskes klappet på klapplads Hals Barre K_155_09 i Aalborg Bugt, vandområde 222. Denne uddybning er etape 2 i anlægget af den nye kaj, hvor etape 1 udgøres af selve kaj anlægget og etablering af et bagvedliggende nyttiggørelsesanlæg. I denne forbindelse opgraves 170.000 m³ blødbund til deponering på Rærup jorddepot. Etape 1 er givet kommunal tilladelse (sagsnr. 2022-007328 Aalborg Kommune).

Nærliggende beskyttede områder

Optagningsområdet er beliggende 16,5 km fra Natura 2000-område N14 Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord mod øst og 17 km fra Natura 2000-område N15 Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal mod vest på den anden side af Aalborg. Klappladsen K_155_09 er beliggende i Natura 2000-område N263 Nordvestlige Kattegat og 100 meter fra grænsen til N14 Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord. Natura 2000-område N263 er et nyligt vedtaget natura 2000-område, der udgøres af fuglebeskyttelsesområdet F127 - Nordvestlige Kattegat og det tidligere Natura 2000-område nr. 245 – Ålborg Bugt østlige del, samt habitatområderne H9 – Strandenge på Læsø og havet syd herfor, i en afstand af 22,8 km fra klappladsen, H165 – Kims Top og den Kinesiske Mur, i en afstand af 58,5 km, og H42 – Anholt og havet nord for, i en afstand af 53 km.

Hals Barre Klappads K_155_09 er derudover beliggende 13 km og oprensingsområdet mere end 20 km fra det nærmeste havstrategiområde.

Havplan

Optagningsområdet er beliggende i område il48 udlagt til zone til beskyttelsesforanstaltninger for luftfart i udkast til bekendtgørelse om Danmarks havplan sendt i høring den 31. marts 2021. Hals Barre klappads K_155_09 ligger i område N151 udlagt til Natur- og miljøbeskyttelsesområde og både optagningsområde og klappads ligger i umiddelbar nærhed til område S24 udlagt til zone til sejladskorridorer. I nærheden af klappadsen ligger også område Ev27 og Ev40 udlagt til vedvarende energi, samt område Ah48 udlagt til havbrug i havplanen.

2.2 Udtalelser fra høringsparter

Ansøgningen blev sendt i høring hos de relevante myndigheder fra den 23. september 2022 til den 21. oktober 2022.

Fiskeristyrelsen

Fiskeristyrelsen har ikke fremsendt bemærkninger til høringen. Miljøstyrelsen gjorde i høringsbrevet til Fiskeristyrelsen opmærksom på, at såfremt Miljøstyrelsen ikke modtog bemærkninger inden fristens udløb, ville Miljøstyrelsen gå ud fra, at der ikke haves bemærkninger til ansøgningen, hvilket vil blive lagt til grund i den videre sagsbehandling.

Søfartsstyrelsen

Der må som følge af klappingen ikke ske dybdeforringelser i klapområdet til under 8,0 meter i forhold til middelvandstand - DVR-90. Søfartsstyrelsen meddeler også at uddybningen ikke må forstyrre skibsfarten i sejlrenden nord for uddybningsområdet og at såfremt bagbord sideafmærkning 1223-5-540 ønskes flyttet skal Søfartsstyrelsen ansøges herom. Information om arbejdet skal indmeldes til Efterretninger for Søfarende (efs@dma.dk), med henblik på rettidig advisering af skibsfarten. Dette skal sendes senest 6 uger før arbejdet påbegyndes. Efterretninger for Søfarende skal ligeledes informeres når arbejdet afsluttes. Der meddeles ingen bemærkninger i forhold til havplanens sejladskorridorer.

Slots- og Kulturstyrelsen herunder Nordjyllands Kystmuseum med det marinarkæologiske ansvar

Kystmuseet meddeler at en arkivalisk kontrol viser at der i opgravningsområdet er en del registreringer og at det ikke kan udelukkes at der forefindes fredede fortidsminder i området.

Skulle der under arbejdet påtræffes spor af fortidsminder eller vrage skal dette straks anmeldes til Strandingsmuseet i henhold til museumslovens §29 h, ifølge hvilken fund af spor af fortidsminder eller vrage gjort under anlægsarbejde straks skal anmeldes til Slots- og Kulturstyrelsen og arbejdet standses.

Transportministeriet

Transportministeriet har ikke fremsendt bemærkninger til høringen. Miljøstyrelsen gjorde i høringsbrevet til Transportministeriet opmærksom på, at såfremt Miljøstyrelsen ikke modtog bemærkninger inden fristens udløb, ville

Miljøstyrelsen gå ud fra, at der ikke haves bemærkninger til ansøgningen, hvilket vil blive lagt til grund i den videre sagsbehandling.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet meddeler at der ingen bemærkninger er til høringen.

Relevante kommuner:

Aalborg kommune

Aalborg kommune meddeler at der ikke er bemærkninger til klapningen på Hals Barre klappads.

Brønderslev kommune

Brønderslev Kommune har ikke fremsendt bemærkninger til høringen.

Miljøstyrelsen gjorde i høringsbrevet til Brønderslev Kommune opmærksom på, at såfremt Miljøstyrelsen ikke modtog bemærkninger inden fristens udløb, ville Miljøstyrelsen gå ud fra, at der ikke haves bemærkninger til ansøgningen, hvilket vil blive lagt til grund i den videre sagsbehandling.

Læsø kommune

Læsø Kommune har ikke fremsendt bemærkninger til høringen.

Miljøstyrelsen gjorde i høringsbrevet til Læsø Kommune opmærksom på, at såfremt Miljøstyrelsen ikke modtog bemærkninger inden fristens udløb, ville Miljøstyrelsen gå ud fra, at der ikke haves bemærkninger til ansøgningen, hvilket vil blive lagt til grund i den videre sagsbehandling.

Mariager Fjord kommune

Mariager Fjord Kommune har ikke fremsendt bemærkninger til høringen.

Miljøstyrelsen gjorde i høringsbrevet til Mariager Fjord Kommune opmærksom på, at såfremt Miljøstyrelsen ikke modtog bemærkninger inden fristens udløb, ville Miljøstyrelsen gå ud fra, at der ikke haves bemærkninger til ansøgningen, hvilket vil blive lagt til grund i den videre sagsbehandling.

Norrdjurs kommune

Norrdjurs Fjord Kommune har ikke fremsendt bemærkninger til høringen.

Miljøstyrelsen gjorde i høringsbrevet til Norrdjurs Kommune opmærksom på, at såfremt Miljøstyrelsen ikke modtog bemærkninger inden fristens udløb, ville Miljøstyrelsen gå ud fra, at der ikke haves bemærkninger til ansøgningen, hvilket vil blive lagt til grund i den videre sagsbehandling.

Randers kommune

Randers Kommune meddeler at der ikke er bemærkninger til klapningen på Hals Barre klappads.

3 Miljøstyrelsens vurdering

3.1 Klappaktiviteten

Der gives tilladelse til oprensning af Aalborg Østhavn, Grønlandshavn, og klappning af en mængde på 250.000 m³ over en 5-årig periode på klappads K_155_09.

Hals Barre klappads K_155_09 er beliggende i Aalborg Bugt, vandområde 222, med en afstand på 8,3 km til nærmeste kyst ved Hals. Langs kysten ud for

klappladsen er derudover flere badestrande og badevandsstationer bl.a. Bisnap i en afstand af 8,7 km, Egense badestrand 9,7 km fra, badevandsstationen ved Dokkedal ud for Sejlgabet 12,2 km fra og med en afstand på 13,6 km til Natura 2000-området N17 Lille Vildmose, Tofte Skov og Høstemark Skov.

3.2 Alternativer til klapping

Da materialet indeholder lettere forhøjede koncentrationer af miljøfarlige stoffer, i form af TBT og PCB, der overskrider nedre aktionsniveau, jf. tabel 1 nedenfor, vurderes det ikke at være egnet til bypass eller nyttiggørelse på havet.

I forbindelse med udvidelse af Aalborg Østhavn er det undersøgt, om det er muligt at finde genanvendelse til nogle af klapmaterialerne i forbindelse med opfyldning til det nye nyttiggørelsesanlæg. Klapmaterialet er i den forbindelse vurderet uegnet som opfyldningsmateriale på baggrund af geotekniske undersøgelser, der viser et for højt indhold af organisk materiale og fine uorganiske silt fraktioner. Dermed er sedimentet af en kvalitet, hvor der ikke umiddelbart kan findes relevante muligheder for nyttiggørelse.

Hverken COWI eller Aalborg Havn er bekendt med projekter i nærheden, som af tidlige og økonomiske forhold vil kunne nyttiggøre opgravningsmaterialerne med de pågældende geotekniske egenskaber.

Baseret på ovenstående anser Miljøstyrelsen betingelserne for at behandle ansøgningen, som en tilladelse til klapping, for opfyldte.

3.3 Vurdering i forhold til udkast til Danmarks havplan

Udkast til bekendtgørelse om Danmarks havplan blev sendt i høring den 31. marts 2021, og blev dermed bindende for de myndigheder, der meddeler tilladelse til aktiviteter på havet.³ Klapping er ikke en aktivitet, der planlægges for, men Miljøstyrelsen skal ved meddelelse af klaptilladelse respektere hensynet til de arealudlæg, som følger af havplanudkastet.

Optagningsområdet er beliggende i zonen til beskyttelsesforanstaltninger for luftfart – il48⁴. Inden for zonen til beskyttelsesforanstaltninger for luftfart kan der kun meddeles tilladelse m.v. til eller vedtages planer for arealanvendelse og anlæg, der ikke er fastsat zonen for, herunder arealanvendelse og anlæg, der ikke planlægges for med havplanen, såfremt det er foreneligt med formålet med udlægningen af zonen, jf. havplanudkastet paragraf 5.

Klappladsen ligger i et område, der er udlagt til natur- og miljøbeskyttelsesformål nr. N151, og er udpeget pga. Natura-2000 område N263, Nordvestlige Kattegat, og N14, Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord.

De nærmere regler for områderne fremgår af Habitatbekendtgørelsen nr. 1595 af 06/12/2018 og beskyttelsen af områderne følger afgrænsningen heri.

Miljøstyrelsen er selv myndighed for dette område og vurderingen af påvirkningen af Natura 2000-områder og Fuglebeskyttelsesområder er beskrevet i afsnit 3.8.

³ LBKG 2020/04/06 nr. 400 om maritim fysisk planlægning § 14, stk. 1

⁴ Link til kortudsnit på Danmarks Havplan:

<https://havplan.dk/da/page/zone/m/565474.33/6309038.31?timeLineIdx=1&zoom=5.25&x=601096.97&y=6310831.48>

I Nærheden af Klapplassen findes også Udviklingszonerne Ev27 og Ev40 udlagt til vedvarende energi og Ah48 udlagt til havbrug.

Miljøstyrelsen har hørt Transportministeriet, Klima-, energi- og forsyningsministeriet og Virksomheder MST om bemærkninger til klappingen. Transportministeriet, Klima-, energi- og forsyningsministeriet og Virksomheder MST har ikke meddelt indsigelser mod oprensning og det vurderes derfor, at tilladelse til den ansøgte klapping er forenelig med zoneudlægningen, og dermed ikke i strid med havplanudkastet.

3.4 Vurdering af sedimentet

I forbindelse med ansøgning om klapping blev der i oktober 2021 foretaget analyser af materiale fra uddybningsområdet. I Tabel 1 er vist resultatet af disse analyser samt værdierne for nedre og øvre aktionsniveau, jf. klapvejledningen⁵. For de undersøgte miljøfremmede stoffer er der desuden vist den i forvejen forekommende koncentration i sediment fra omgivelserne med et tilsvarende organisk indhold. Data, der ligger til grund for den eksisterende baggrund, er baseret på overvågningsdata fra NOVANA programmet⁶. En nærmere forklaring på prøvetagningsstrategier, samt hvordan de miljøfarlige stoffer i sedimentet vurderes, fremgår af bilag 3.

Tabel 1. Gennemsnitsværdier af analyser fra blandingsprøver fra uddybningsområdet i Aalborg Østhavn, samt baggrundskoncentrationer fra Kattegat og aktionsniveauer for miljøfarlige stoffer.

Stof	Gennemsnit af analyse-resultater	Eksisterende baggrundskoncentration ved tilsvarende glødetab*	Nedre aktionsniveau mg/kg TS	Øvre aktionsniveau mg/kg TS
Tørstofindhold i % af prøve	52,32			
Glødetab (GT) i % af tørstof	5,02			
Arsen (mg/kg TS)	4,26	3,35-15,10	20	60
Bly (mg/kg TS)	14,04	12,24-31,20	40	200
Cadmium (mg/kg TS)	0,22	0,10-0,60	0,4	2,5
Krom (mg/kg TS)	8,58	15,93-62,90	50	270
Kobber (mg/kg TS)	2,60	5,65-22,50	20	90
Kviksølv (mg/kg TS)	0,08	0,02-0,10	0,25	1
Nikkel (mg/kg TS)	7,48	7,21-20,60	30	60
Tributyltin (TBT) mg/kg TS)	0,021	0,001-0,030	0,007	0,200
Zink (mg/kg TS)	36,75	32,24-95,50	130	500
PAH (mg/kg TS)**	0,37		3	30
PCB (mg/kg TS)*** (hvis målt for det)	0,01		0,020	0,200

TS = tørstof. GT = glødetab.

⁵ By- og Landskabsstyrelsen vejledning nr. 9702 af 20. oktober 2008 om dumpning af optaget havbundsmateriale – klapping.

⁶ NOVANA står for ”Det nationale overvågningsprogram for vandområder”.

* Vandområdets baggrundskoncentrationer af tungmetaller baseret på data fra statslige overvågningsprogrammer. Data er vægtet i forhold til det organiske indhold (glødetab), der blev fundet i opgravningsområdet og er angivet som Nedre og øvre 95% konfidensinterval.

** Summen af de følgende 9 PAH'er: anthracen, benz[a]anthracen, benz[g,h,i]perylene, benz[a]pyren, chrysen, flouanthren, indeno[1,2,3-cd]pyren, pyren & phenanthren.

*** Summen af følgende 7 PCB'er: PCB 28, PCB 52, PCB 101, PCB 118, PCB 138, PCB 153, PCB 180.

Ingen af de målte stoffer ligger over øvre aktionsniveau. I forhold til klappvejledningens nedre aktionsniveau ses en overskridelse af de med gult markerede stoffer i Tabel 1.

En sammenligning med koncentrationerne i havbundsmaterialer fra den omgivende havbund, med et tilsvarende glødetab, tyder ikke på, at sedimentet har fået tilført betydelige koncentrationer af disse stoffer fra aktiviteter, der er foregået inde i havnen. TBT stammer fra skibsbundmaling, i 9 ud af 12 delprøver overskred TBT nedre aktionsniveau og er det eneste af de undersøgte miljøfarlige stoffer, hvis middelinhold overskrider nedre aktionsniveau. TBT er i dag forbudt, men findes stadig i sedimentet, hvor det har en lang nedbrydningstid. Summen af målte PCB forbindelser overskred nedre aktionsniveau i en enkelt af delprøverne, mens middelværdien for hele uddybningsområdet ikke overskrider aktionsniveauet. Der er derudover foretaget beregninger af frigivelsen af miljøfremmede stoffer som følge af klappingen, der viser at miljøkvalitetskravene overholdes og at klappingen ikke vil forårsage en betydelig stigning i den eksisterende koncentration i vandområdet⁷.

Geotekniske undersøgelser i uddybningsområdet viser at bunden udgøres af blødbundsmateriale til en dybde af kote -14 m DVR90, der hovedsageligt består af sedimenteret gytje/dynd og silt, med dybere lag af fint sand⁸. Da uddybningen går til kote -10,5 m DVR90 vil uddybningsmaterialet bestå af det aflejrede blødbundsmateriale, der antages at have en komposition sammenlignelig med overfladesedimentet belyst ved analyserne vist ovenfor i Tabel 1.

Kornstørrelsesanalysen viser at ca. 75 % af materialet er silt, svarende til kornstørrelser mellem 2,5 og 65 µm i diameter, mens 2 % er mere finkornet og det resterende udgøres af fint sand.

Sand og grovere materialer vil falde hurtigt til bunden i forbindelse med klapping. Den finkornede del af klappmaterialet spredes over længere afstande og en andel vil blive opblandet i vandet under stor fortynding, og vil bundfældes i umåleligt tynde lag flere kilometer fra klapppladsen.

Iltforbruget ved klapping af det relativt organiske uddybningsmateriale, er vurderet af COWI, at være ubetydeligt for iltforholdene og risikoen for iltvindsepisoder ved klapppladsen og for vandområdet⁹.

⁷ Bilag 7 vedhæftet Ansøgningen til klaptilladelse: COWI A/S "Beregning af frigivelse af miljøfarlige stoffer under Klapping"

⁸ Aalborg Havn A/S VVM-redegørelse for udvidelse af Aalborg Østhavn, Bilag 6: Baggrundsnotat. Sedimentspild og -spredning. Rambøll. 04-10-2005. Ref 0443041KG00026-2-ORK.

⁹ Iltforhold ved klapping, Hals Barre. Teknisk notat, COWI A/S. 2022. projekt nr.:A234687_005. Dokument nr.: A234687-001-ilt.

3.5 Vurdering i forhold til vandområdeplaner

Ifølge § 8, stk. 2 og 3, i bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter kan der kun gives tilladelse til en påvirkning i et overfladevandområde, hvor miljømålet er opfyldt, hvis afgørelsen ikke medfører en forringelse af overfladevandområdets tilstand. Hvis miljømålet ikke er opfyldt, må afgørelsen ikke medføre en forringelse af overfladevandområdets tilstand og ikke hindrer opfyldelse af det fastlagte miljømål.

I vandområdeplanerne bedømmes de enkelte vandområder i forhold til den økologiske og den kemiske tilstand.

1. Den økologiske tilstand inddeles i 5 klasser: Høj, god, moderat, ringe eller dårlig tilstand.
2. Den kemiske tilstand inddeles i to klasser: god eller ikke god.

Optagningsstedet ligger i vandområde 235 – Nibe Bredning og Langerak. Klappladsen ligger i vandområde 222 – Kattegat, Aalborg Bugt. Miljømålet ”God kemisk tilstand” og ”God økologisk tilstand” skal opnås for begge områder.

Af Tabel 2 og 3 fremgår det, hvordan tilstanden i vandområdet omkring henholdsvis optagningsstedet og klappladsen er fastlagt i vandområdeplanen 2021-2027.

Tabel 2, Økologisk tilstand i vandområde 235 – Nibe Bredning og Langerak, hvor optagningsstedet er beliggende

Vandområdedistrikt	Jylland og Fyn
Hovedopland	Limfjorden
EU Vandområde ID	DKCOAST235
DK Vandområde ID	235
Navn på vandområde	Nibe Bredning og Langerak
Areal	165,89
Enhed	km ²
Kategori af overfladevandområde	Kystvand
Naturlig, kunstig eller stærkt modificeret	Naturlig
Typologi	FjSa-T31
Miljømål	God økologisk tilstand
Samlet tilstand/potentiale	Ringe økologisk tilstand
Fytoplankton	Ringe økologisk tilstand
Rodfæstede planter (Dækfrøede)	Moderat økologisk tilstand
Bentiske invertebrater	God økologisk tilstand
Vandets klarhed	Ikke anvendelig
Iltforhold	Ikke anvendelig
Nationalt specifikke stoffer	God økologisk tilstand
Miljømål	God kemisk tilstand
Tilstand	Ikke-god kemisk tilstand

Tabel 3, Økologisk tilstand i vandområde 222 – Kattegat, Aalborg Bugt, hvor klapplassen er beliggende.

Vandområdedistrikt	Jylland og Fyn
Hovedopland	Nordlige Kattegat, Skagerrak
EU Vandområde ID	DKCOAST222
DK Vandområde ID	222
Navn på vandområde	Kattegat, Aalborg Bugt
Areal	1052,52
Enhed	km ²
Kategori af overfladevandområde	Kystvand
Naturlig, kunstig eller stærkt modificeret	Naturlig
Typologi	KVuDLSa-T21
Miljømål	God økologisk tilstand
Samlet tilstand/potentiale	Dårlig økologisk tilstand
Fytoplankton	Høj økologisk tilstand
Rodfæstede planter (Dækfrøede)	Dårlig økologisk tilstand
Bentiske invertebrater	Moderat økologisk tilstand
Vandets klarhed	Ikke anvendelig
Iltforhold	Ikke anvendelig
Nationalt specifikke stoffer	God økologisk tilstand
Miljømål	God kemisk tilstand
Tilstand	Ikke-god kemisk tilstand

3.5.1 Økologisk tilstand

Som indikator for vandområdeplanernes økologiske tilstand i kystvande anvendes følgende kvalitetselementer: rodfæstede planter, som udtryk for dybdeudbredelsen af ålegræs. Klorofylkoncentrationen, som udtryk for fytoplanktonbiomasse. Bundfauna, som beskriver tilstanden af de bunddyr, der lever i og på sedimentet og som udgør vigtige grundniveauer i fødenettet. Samt miljøfarlige stoffer, der omhandler de nationalt fastsatte miljøkvalitetskrav. Miljøstyrelsen vurderer derfor klappningens påvirkning på disse konkrete parametre.

Rodfæstede planter

Ålegræs kan teoretisk set påvirkes af sedimentfaner på to måder: Dels ved direkte tildækning af bladene, hvis sedimentet aflejres på planterne, dels ved forøget turbiditet, i form af at vandet bliver uklart i sedimentfanerne, så lyset ikke når ned til planterne.

Da optagningen foregår i en aktiv havn hvor dybden jævnligt vedligeholdes, forventes der ikke opgravning af planter i forbindelse med uddybningen. Derudover vil udgravningen foregå i et område med en nuværende mindstedybde på ca. 4 m, men overvejende af arealer med dybder på 7-10 m, der er væsentligt under dybdekravet for ålegræsudbredelse i vandområdet på 3,5 m og dybdegrænsen for hovedudbredelsen observeret i vandområdet på 2,2 m¹⁰. Derudover vurderes det, at en eventuel tildækning af planter i området nær havnen vil være ubetydelig, da det fra luftfotos fremgår at udbredelsen og dækningsgraden af marin vegetation er meget begrænset nær Aalborg Østhavn¹¹.

¹⁰ <https://vandplandata.dk/vp3hoering2021/vandomraade>

¹¹ <https://marine-vegetation.satlas.dk/>

Omkring Hals Barre klappblads udgøres størstedelen af kortlagte marine naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område N14 af sandbanker (1110) og bugt (1160), der begge kan udgøre vigtige voksesteder for ålegræs og makroalger. På trods af dette er udbredelsen og dækningsgraden af marin vegetation meget begrænset eller helt manglende på klappbladsen og det omgivende område⁸. Dybdekravet for opnåelse af god økologisk tilstand for ålegræs er 7,7 m, mens den observerede dybdegrænse for hovedudbredelsen af ålegræs observeret gennem NOVANA's overvågningsprogram er 3 m⁸. Ålegræs vil derfor ikke påvirkes direkte af klappningen, da mindste dybden på klappbladsen er ca. 9,8 m og ikke under 8 m, jf. søfartsstyrelsens officielle mindste dybde. Afstanden til den nærmeste større ålegræsforekomst, ved Egense strand er 8 km vest for klappbladsen og grundet den dominerende nord og sydgående strømretning forventes ikke betydelig sedimenttilførsel hertil¹². Parameteren ålegræs påvirkes derfor ikke af betydning ved optagning og klappning i henhold til denne tilladelse.

Fytoplankton (klorofyl)

Ved frigivelse af næringssalte fra klappmaterialer og ved nedbrydning af organisk materiale herfra, kan der ske en hurtig opblomstring af planktonalger og dermed af vandets klorofylindhold i perioder hvor planktonnets vækst ellers er begrænset af mangel på næringsstoffer i vandet. Derfor skal det overvejes, om klappning af store mængder bør undgås i planternes vækstsæson.

For vandområde 222 er der høj økologiske tilstand i forhold til klorofyl a målingerne og der er ikke registreret iltsvind i hverken Aalborg Bugt eller åbne vandområder i umiddelbar nærhed¹³.

Grundet den relativt store mængde havbundsmateriale der ønskes klappet, 250.000 m³, og det relativt høje organiske indhold på 5,02% af tørstof, vil der forventes et vist forbrug af ilt og frigivelse af næringsstoffer. Den stærke strøm i vandområdet vil medføre opblanding og fordeling af klappmaterialet og det vurderes af COWI⁹ at klappningen ikke vil påvirke iltindholdet betydeligt, som følge af akut iltforbrug under klappningen eller ændret iltforbrug fra ændrede bundforhold efter endt klappning lokalt på pladsen eller på vandområdeniveau. Der vil dog forventes en hvis forøgelse af næringsstofftilgængeligheden, der potentielt vil stimulere klorofylkoncentration. Miljøstyrelsen vurderer dog at kvalitetselementet ikke væsentligt vil påvirkes på vandområdeniveau.

Bentiske invertebrater

De bunddyr, der befinder sig på optagningsstedet bliver fjernet i forbindelse med optagningen. Arealmæssigt vil denne påvirkning dog udgøre en ubetydelig del af vandområdet. Der vil hurtigt kunne ske en genindvandring af dyr til området. Det vil dog forventes at det bentiske samfund i en overgang vil adskille sig for det fjernede, da uddybningen fører til blotlægning af geologisk intakte lag, der muligvis i højere grad er velegnet epifauna-, frem for infaunaarterne fra det fintkornede sedimentationslag opgravet. På klappbladsen

¹² <https://www.metocean-on-demand.com/app>

¹³ <https://mst.dk/natur-vand/vandmiljoe/havet/havmiljoe/iltsvind/>

vil fauna, der befinder sig hvor sedimentet lander, blive tildækket, og en stor del af disse individer forventes at dø. Arealmæssigt vil denne påvirkning dog udgøre en ubetydelig del af vandområdet. Der vil hurtigt kunne ske en genindvandring af dyr til området, da der omkring klapplassen er store arealer med samme sediment forhold, hovedsageligt udgjort af sand og partier med dyndet sand, silt og ler, med et forventeligt identisk samfund af bentisk fauna¹⁴. På udpegningsgrundlaget for natura 2000-området N14 indgår bl.a. naturtyperne sandbanke (1110), bugter og vige (1160), vadeflader (1140) og kystlaguner (1150), der udgør vigtige levesteder for forskellige bentiske invertebrater. Marine naturtyper kortlagt i habitat område 14 viser at klapplassen er beliggende henholdsvis 100 m og mere end 1,5 km fra nærmeste kortlagte bugt og sandbanke. Klappingen vil medføre sedimentfaner, der vil kunne nå ind over og påvirke den bentiske fauna i disse naturtyper, karakteriseret som et *Macoma* samfund, der dog ikke umiddelbart er sårbart i forhold til øget turbiditet og hvis dominerende filtratorer og detritusædere ligefrem kan stimuleres af den forøgede fødetilførsel¹⁵. Klappingen vurderes derfor ikke at ville forringe tilstanden for bunddyr på vandområdeniveau.

Miljøfarlige stoffer (Nationalt specifikke stoffer)

Den økologiske tilstand i et vandområde vurderes også på baggrund af de miljøfarlige stoffer, hvor der er sat nationale miljøkvalitetskrav.

Den økologiske tilstand for de miljøfarlige stoffer er i vandområdeplaner 2021-2027 angivet som "God økologisk tilstand" i vandområde 222 - Kattegat, Aalborg Bugt og vandområde 235 - Nibe Bredning og Langerak.

For de nationalt specifikke stoffer, som også indgår i målinger i forbindelse med sager om tilladelse til klapping, er der endnu ikke fastsat sedimentkvalitetskrav. Derfor vurderer Miljøstyrelsen, at påvirkninger fra miljøfarlige stoffer i regi af vandplanerne bedst varetages ved vurderinger af de eksisterende sedimentkvalitetskrav for de EU-prioriterede stoffer, som behandles i afsnit 3.5.2 om kemisk tilstand i vandområdet.

Samlet vurdering i forhold til økologisk tilstand

Det vurderes, at optagningen og klappingen ikke vil medføre en forringelse af vandområdets økologiske tilstand eller ændre på vandområdets mulighed for at opfylde god økologisk tilstand.

3.5.2 Kemisk tilstand

Den kemiske tilstand vurderes for stoffer optaget på EU's liste over prioriterede stoffer. Den kemiske tilstand er i vandområdeplaner 2021-2027 angivet som "Ikke-god kemisk tilstand" i vandområde 235 - Nibe Bredning og Langerak ved optagningsområdet og i vandområde 222 - Kattegat, Aalborg Bugt ved klapplassen.

Miljøstyrelsen vurderer, at miljøkvalitetskravene i sedimentet (SKK) er de mest relevante miljøkvalitetskrav i forhold til vurdering af den kemiske tilstand og påvirkningen på denne ved klapping.

¹⁴ [GEUS Havbundssedimentkort](#)

¹⁵ COWI/DHI, 2001; Kiørboe & Møhlenberg, 1982

For de stoffer, der analyseres for i klapsager, og som også er en del af de EU-prioriterede stoffer og derfor skal vurderes under områdets kemiske tilstand, er der fastsat sedimentkvalitetskrav i sediment for cadmium, bly og anthracen.

For at opnå god kemisk tilstand må baggrundsniveauet ikke overskride 0,0048 mg/kg TS for anthracen, 163 mg/kg TS for bly og for cadmium må koncentrationen ikke overstige 3,8 mg/kg TS tilføjet baggrundskoncentrationen¹⁶ Målinger fra vandområde 222 – Kattegat, Aalborg Bugt og 235 - Nibe Bredning og Langerak viser, at indholdet af bly og cadmium ikke overskrider miljøkvalitetskravene for sediment. Idet klapmaterialets indhold af bly og cadmium (tabel 1) heller ikke overskrider de fastsatte miljøkvalitetskrav for god kemisk tilstand i vandområderne, vurderer Miljøstyrelsen, at klappingen ikke vil forringe den kemiske tilstand og dermed ikke have betydning for at opnå en god kemisk tilstand i hverken vandområde 222 – Kattegat, Aalborg Bugt eller 235 - Nibe Bredning og Langerak på baggrund af disse stoffer.

Det fremgår derimod af vandområdeplanerne, at der er en overskridelse af de nationale sedimentkrav for anthracen i både vandområde 222 – Kattegat, Aalborg Bugt og 235 - Nibe Bredning og Langerak, hvilket er en af årsagerne til, at vandområdet er i "ikke-god" miljøtilstand. Sedimentkvalitetskravet for anthracen er 0,0048 mg/kg, og NOVANA-målinger af anthracen i begge vandområder, viser et indhold i sedimentet på 0,009 mg/kg.

Den gennemsnitlige koncentration af anthracen i uddybningsmaterialet er målt til 0,020 mg/kg eller <0,020 mg/kg, da dette har været detektionsgrænsen for den anvendte metode udført af det akkrediterede analyseselskab SGS¹⁷.

Detektionsgrænsen er dermed 4 gange højere end sedimentkvalitetskravet for anthracen og Miljøstyrelsen bliver derfor nødt til at antage at anthracen koncentrationen på 0,020 mg/kg er reel. Der tages i vurderingen hensyn til at uddybningsmaterialet hovedsageligt udgøres af dybereliggende intakte geologisk lag, der anses som jomfruelige og ikke forventes at have et indhold af miljøfarlige stoffer. Koncentrationen af anthracen og alle de andre miljøfremmede stoffer er målt i de nylyt aflejrede sedimentlag ned til en dybde af 30 cm og koncentrationerne af disse, se tabel 1, fortyndes derfor af det forventeligt renere dybereliggende uddybningsmateriale.

Idet påvirkningen skal vurderes på vandområdeniveau, vurderer Miljøstyrelsen ikke, at den mængde anthracen, der klappes fra uddybningsområdet, vil være en betydende merbelastning for vandområdet.

Samlet vurdering i forhold til kemisk tilstand

Miljøstyrelsen vurderer, at klapping af materialet fra Aalborg Østhavn ikke vil overskride miljøkvalitetskravene for god tilstand i vandområdet. Det vurderes endvidere, at en eventuel påvirkning omkring optagningsstedet og klappladsen vil udgøre en ubetydelig påvirkning af vandområderne, hvorved aktiviteten ikke vil medføre en forringelse af overfladevandområdenes tilstand og ikke vil være til hinder for opfyldelsen af målet om god tilstand.

¹⁶ Bekendtgørelse nr. 1625 december 2017 om fastlæggelse af miljømål for vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og grundvand

¹⁷ Bilag 6 til ansøgningen om klapping: Bilag 6_sedimentanalyser_2021_v2-2

3.6 Vurdering i forhold til Havstrategidirektivet

Miljøstyrelsen skal jf. havstrategilovens¹⁸ § 18 sikre, at klapningen ikke medfører påvirkninger, som vil være uforenelige med opnåelse af de miljømål og indsatsprogrammer, der fastsættes efter lovens §§ 12 og 13. Forpligtelsen til ikke at meddele tilladelse i strid med miljømål og indsatser indtræder i takt med, at de enkelte dele af havstrategierne fastlægges endeligt.

Det danske havterritorium er opdelt i to havområder, henholdsvis Nordsøen, herunder Kattegat, og Østersøen. Havmiljølovens målsætninger implementeres gennem udarbejdelse af havstrategier for hver af havområderne, jf. havstrategilovens § 4, stk. 1. I første del af Danmarks Havstrategi II¹⁹ fastlægges en definition på ”god miljøtilstand”, den aktuelle miljøtilstand i de danske havområder (basisanalyse) samt 68 konkrete miljømål til sikring af opnåelse af en god miljøtilstand.

I Danmarks Havstrategi II defineres, hvad der forstås ved god miljøtilstand for 11 såkaldte deskriptorer. Deskriptorerne udgør forskellige kategorier af forhold, der beskriver miljø- og naturtilstanden samt påvirkningen fra menneskelige aktiviteter. Identificeringen af de 11 deskriptorer og beskrivelserne af god miljøtilstand er fastlagt i overensstemmelse med havstrategilovens bilag 2. Deskriptorerne omfatter 1) Biodiversitet, 2) Ikke hjemmehørende arter, 3) Erhvervsmæssigt udnyttede fisk, 4) Havets fødenet, 5) Eutrofiering, 6) Havbunden, 7) Hydrografiske ændringer, 8) Forurenende stoffer, 9) Forurenende stoffer i fisk og skaldyr til konsum, 10) Marint affald og 11) Undervandsstøj.

For hver deskriptor fastlægger havstrategien en række miljømål med tilhørende indikatorer. En indikator er et parameter, som anvendes til at vurdere om miljømålet er opfyldt. Miljømålene er bindende, og skal derfor iagttages i forbindelse med meddelelse af tilladelse til klappning, dog således, at hvis de miljømæssige aspekter er omfattet af miljømål fastsat i en henhold til en vandplan eller Natura 2000-plan, erstatter et sådant miljømål de målsætninger, som er fastsat efter havstrategien, jf. havstrategiloven § 2, stk. 2.²⁰

Nogle af deskriptorerne angår miljømål, som ikke påvirkes af klappning. I den konkrete sag gælder dette de deskriptorer som er angivet i tabel 4.

Tabel 4. Deskriptorer, som ikke vurderes i forhold til klappning.

Deskriptor	Miljømål	Påvirkes ikke af klappning fordi
1 Biodiversitet	Formålet med deskriptor 1 er at sikre, at biodiversiteten opretholdes. Da der endnu ikke fastlagt tærskelværdier for god miljøtilstand for pelagiske habitater og fisk, der ikke udnyttes erhvervsmæssigt, indgår disse forhold derfor ikke i vurderingen.	Der endnu ikke er fastsat kriterier for, hvordan dette skal måles.
2	Havstrategiens miljømål for ikkehjemmehørende arter	Da klappning ikke indebærer introduktion af ikke-

¹⁸ Lovbekendtgørelse 25/11/2019 nr. 1161 om havstrategi.

¹⁹ Danmarks Havstrategi II, første del - god miljøtilstand, basisanalyse og miljømål.

²⁰ Jf. Danmarks Havstrategi II, første del, side 24-25.

Ikke hjemmehørende arter	fokuserer på at begrænse tilkomst af nye ikkehjemmehørende arter og at begrænse de negative effekter af invasive arter.	hjemmehørende arter, vurderes miljømålet ikke at blive påvirket af klappning af havsediment, der stammer fra lokalrådet.
4 Havets fødenet	Havstrategiens miljømål for havets fødenet omhandler sikring af fornøden viden for fremadrettet at kunne fastsætte tærskelværdier for fødenettets tilstand. Samspillet mellem de forskellige arter i et fødenet er komplekst og i konstant variation, og det er med det nuværende vidensgrundlag vanskeligt at identificere mål, der skal sikre opnåelsen af god miljøtilstand.	Der endnu ikke er fastsat kriterier for, hvordan dette skal måles
10 Marint affald	Havstrategiens miljømål for marint affald handler bl.a. om, at mængden af marint affald skal reduceres væsentligt, og at tab af fiskeredskaber skal forebygges.	Eventuelt affald skal frasorteres inden havbundsmaterialet klappes og vurderes derfor ikke at bidrage til øget tilførsel af marint affald i havmiljøet.

De relevante deskriptorer for denne afgørelse er angivet i Tabel 5. I denne klaptilladelse er påvirkningen af miljømålene i havstrategien for disse deskriptorer vurderet således:

Tabel 5. Deskriptorer, som kan påvirkes af klappning.

Deskriptor	Miljømål	Vurdering
3 Erhvervsmæssig fiskeri.	Havstrategiens miljømål for erhvervsmæssigt udnyttede fiskebestande er fastsat med reference til den fælles fiskeripolitik, som fastslår, at fangstniveauer og fiskebestandes reproduktion skal være bæredygtig.	Hensyn til fiskeriforhold varetages i klaptilladelse gennem en vurdering af påvirkningen af fiskeriinteresserne i lokalområdet. Dette sker gennem høring af Fiskeristyrelsen. I den aktuelle sag har Miljøstyrelsen ikke modtaget bemærkninger fra Fiskeristyrelsen. Miljøstyrelsen har foretaget en fiskeøkologisk screeningsundersøgelse af kommercielt og økologisk vigtige fiskearter som fremgår af afsnit 3.10. Det vurderes, at et vilkår om ikke at klappe inden for den primære gyde og opvækstperiode, jf. Vilkår F, vil reducere risikoen for en væsentlig påvirkning af disse arter.
5 Eutrofiering	Havstrategiens miljømål for eutro-fiering er bl.a., at dansk andel af tilførsler af kvælstof og fosfor for Østersøen skal følge de maksimalt acceptable	Eutrofieringseffekter af klappningen behandles i vurderingen af påvirkninger i henhold til vandområdeplaner under afsnittet om kvalitetselementet klorofyl.

	tilførsler, som er blevet fastsat i HELCOM (de såkaldte HELCOM-lofter). Dette sikrer, at der på sigt kan opnås god miljøtilstand for eutrofiering. For Nordsøen er der endnu ikke fastsat tærskelværdier for næringsstoffer.	Miljøstyrelsen har anmodet tilladelseshaver redegøre for klappingens potentielle iltforbrug, samt påvirkningen af iltforholdene og risikoen for iltvindsepisoder. COWI vurderet at klappingen ikke vil have en væsentlig effekt på iltforholdene ved klapplassen ⁹ . Miljøstyrelsen vurderer at klappingen ikke vil have en væsentlig negativ indflydelse på næringsstofbelastningen og iltforhold for påvirkede vandområder.
6 Havbundens integritet	Havstrategiens miljømål for havbundens integritet omhandler bl.a. beskyttelse af Øresund og supplerende beskyttede områder samt opbygning af viden og bidrag til fastsættelse af tærskelværdier for tab og forstyrrelse.	Klapping anses som værende en fysisk forstyrrelse. Ved aktiviteter, der medfører en forstyrrelse af havbunden, kan ændringen genoprettes, hvis aktiviteten ophører. Dette er tilfældet ved klapping, hvor de arter, som lever på klapplassen vil genindvandre efter klappingen er ophørt. I Østersøen udgør klapaktiviteterne kun en ubetydelig af den samlede forstyrrelse ²¹ , og påvirkningen af havbunden ved klapping er derfor begrænset. Den forstyrrelse af havbunden, som den ansøgte oprensning og klapping medfører, vil være afgrænset til klapplassen og uddybningsområderne. Ændringerne lokalt på klapplassen vil yderligere belyses af pejling med multibeam eller lignende elektronisk dybdeopmåling efter endt klapping jf. vilkår L. Da forstyrrelsen derfor er meget lokal og midlertidig vurderes den ikke at være af betydning for at målet om god miljøtilstand opnås.
7 Hydrografiske ændringer	Havstrategiens miljømål for hydrografiske ændringer angiver, at konkrete projekter alene skal have lokale virkninger og i øvrigt udformes under hensyn til miljøet.	Beskrives i afsnittet om kumulerede effekter. Den meget beskedne dybdeforringelse af havbunden på selve klapplassen vurderes ikke at ændre områdets hydrografi, da den ansøgte mængde vil resultere i en dybdeforringelse på mindre end 5 cm, hvis det genplacerede havbundsmateriale fordeles ligeligt over hele klapplassen.

²¹https://mfvm.dk/fileadmin/user_upload/MFVM/Natur/Havstrategi/HSII_foerste_del_-_endelig_udgave.pdf

8 Forurenende stoffer	Havstrategiens miljømål for forurenende stoffer skal bl.a. sikre, at de grænseværdier, der er fastsat, overholdes.	Kravene til god kemisk tilstand er vurderet i afsnittet om vandområdeplaner, afsnit 3.5. Kemisk tilstand, hvor Miljøstyrelsen vurderer, at klapningen ikke vil ændre på vandområdernes kemiske tilstand. Her tages der, ud over analyserne af miljøfremmede stoffer i Tabel 1, hensyn til at der er tale om uddybning og at intakte geologiske lag anses som upåvirkede af menneskelig aktivitet og derfor ikke forventes at medføre en tilførsel af miljøfremmede stoffer hverken ved optagningsområdet eller på klapplassen.
9 Forurenende stoffer i fisk og skaldyr	Havstrategiens miljømål for forurenende stoffer i fisk og skaldyr til konsum handler bl.a. om, at udledningen af forurenende stoffer ikke må lede til overskridelser af gældende grænseværdier.	Områdets kemiske tilstand indikerer ikke, at fisk og skaldyr vil blive påvirket af miljøfarlige stoffer. Kravene til god kemisk tilstand er vurderet i afsnittet om Vandområdeplaner, afsnit 3.5.
11 Undervandsstøj	Havstrategiens miljømål for undervandsstøj handler bl.a. om, at skadelige virkninger af impulsstøj for dyr skal undgås. For lavfrekvent støj er der mål om fastsættelse af tærskelværdier og opbygning af viden.	Emnet behandles under afsnittet om bilag IV-arter, afsnit 3.9. Der er ikke fastsat faste retningslinjer for støjkrav, men det vurderes ikke, at undervandsstøj fra klapningen i nærværende tilladelse vil påvirke marine arter væsentligt.

Havstrategiområder

Klapning er forbudt i havstrategiområder. Klapplassen beliggende omkring 13 km og oprensingsområdet mere end 20 km fra nærmeste havstrategiområde. Grundet den store afstand vurderer Miljøstyrelsen, at oprensning og klapning, jf. denne tilladelse, ikke vil påvirke havstrategiområderne.

Samlet vurdering i forhold til havstrategi

Miljøstyrelsen vurderer, at klapningen ikke vil medføre påvirkninger, som vil være uforenelige med opnåelse af havstrategiens miljømål.

3.7 Vurdering af klapplassen og kumulerede effekter

Klappads K_155_09 benyttes også til klapning af oprensings- og uddybningsmaterialer meddelt Ålborg Fjordudvalg, se Tabel 6.

Tabel 6. Seneste klaptilladelser til K_155_09.

Havn	Tilladelsens løbetid	Tilladt Klapmængde (m³)	Bemærkninger
Ålborg Fjordudvalg	15/10/2020 – 15/10/2025	300.000	J.nr. 2020-5280
Ålborg Fjordudvalg	01/07/2015 – 30/07/2020	750.000	J.nr. NST-4311-00111

Årsindberetningerne viser at Ålborg Fjordudvalg ikke har gjort brug af klaptilladelsen i 2020, 2021 og 2022, da der er sat vilkår om maksimal klappning af 150.000 m³ om året, vil der stadig sammenlagt kunne klappes 300.000 m³ fra denne tilladelse. Der er sidst klappet 18.592 m³ på klapplassen i 2018. Klapplassen dækker et areal på 5,43 km². Den samlede klappmængde, der er givet tilladelse til at klappe på den konkrete klapplass, inkl. denne klaptilladelse, over de næste 5 år er 550.000 m³, hvilket teoretisk set ville resultere i et 10 cm tykt lag på havbunden, hvis det hele blev klappet på en gang. Da tilsandingen af havne og sejlrender er en kontinuerlig løbende proces, vil dette dog aldrig ske i praksis. Behovet for oprensning håndteres oftest løbende i kampagner hen over de 5 år, hvor tilladelserne gælder. Det er strøm og bølger, der har flyttet sand og andet havbundsmateriale ind i havnene og ned i sejlrenderne og de samme naturkræfter virker også ude på klapplassen. De klappede havbundsmaterialer vil genindgå i den naturlige sedimentvandring i området.

Miljøstyrelsen overvåger hvert år de danske farvande for iltsvind. Iltstudsstationerne omkring klapplassen har ikke registreret iltsvind i Aalborg Bugt, mens der i centrale og sydligere områder af Kattegat af og til er målt moderat iltsvind, hyppigst i sensommeren¹¹. COWI redegør for at iltforbruget for nærværende tilladelse ikke vil have væsentlig indflydelse på iltforholdene ved klapplassen og på vandområdeniveau. Klapplassen er beliggende få hundrede meter nord for sejlrenden ind til Langerak med færdsels til Aalborg og Limfjorden. Der foregår ikke råstofindvinding, havbrug eller andre kortlagte aktiviteter i umiddelbar nærhed til klapplassen, der kan forventes at bidrage til kumulerede effekter på vandområdet.

3.8 Vurdering i forhold til Natura 2000-områder

En klaptilladelse er omfattet af kravet om vurdering af påvirkning af Natura 2000-områder efter § 6 i bekendtgørelse nr. 1595 af 06/12/2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder, samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen).

Hvert Natura 2000-område er udpeget for at beskytte bestemte arter og/eller naturtyper, der er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene. Disse udgør områdets udpegningsgrundlag.

Optagningsområdet er beliggende 16,5 km fra Natura 2000-område N14 Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord mod øst og 17 km fra Natura 2000-område N15 Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal mod vest på den anden side af Aalborg og som ikke vurderes nærmere grundet afstanden. Klapplassen K_155_09 er beliggende i Natura 2000-område N263 Nordvestlige Kattegat og 100 meter fra grænsen til N14 Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord. Natura 2000-område N263 er et nyligt vedtaget natura 2000-område, der dækker det tidligere Natura 2000-område nr. 245 – Ålborg Bugt østlige del i form af fuglebeskyttelsesområde F112 og F10. N263 udgøres af fuglebeskyttelsesområdet F127 - Nordvestlige Kattegat, samt habitatområderne H9 – Strandenge på Læsø og havet syd herfor, i en afstand af 22,8 km fra klapplassen, H165 – Kims Top og den Kinesiske Mur, i en afstand af 58,5 km, og H42 – Anholt og havet nord for, i en afstand af 53 km.

Natura 2000-område N14 udgøres af fuglebeskyttelsesområderne F2 – Ålborg Bugt, nordlige del og F15 - Randers Fjord, Mariager Fjord og Ålborg Bugt, sydlige del, samt habitatområde H14 Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord.

Vurderingen af påvirkningen på Natura 2000-områderne er udført på baggrund af følgende informationskilder:

- Natura 2000 plan 2022-2027 for området²²
- Natura 2000 Basisanalyse 2022-2027 for området²³
- MiljøGIS for Natura 2000-områder, herunder kortlægning af marine habitattyper, fuglebeskyttelsesområder og Ramsarområder²⁴.

Natura 2000-område nr. 263 og nr. 14

Der er ikke udarbejdet en basisanalyse for det nye område, men udpegningsgrundlagene for de tidligere Natura 2000-områder N245 og N9 gælder stadig og med Rødstrubet lom, som ny udpeget art.

N9, Strandengene på Læsø og havet syd herfor, består af 96 % hav og 4 % landareal. Området er primært karakteriseret ved arealer med strandenge, heder, klitnatur, og de marine naturtyper mudder- og sandflader, boblerev og rev. Området har international betydning som yngle-, raste- og opholdssted for en lang række kyst- og havfugle, og er desuden vigtig leve- og ynglested for gråsæl, spættet sæl og marsvin. Det lavvandede havområde syd for Læsø et meget vigtigt fældnings- og overvintringsområde for havdykænder, bl.a. Sortand, Fløjlsand og Edderfugl, samt Mørkbuget knortegås, Almindelig ryle og Lille kobbersneppe, dog med fluktuerende tilstedeværelse i området.

I N14 – Aalborg bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord udgøres 89,4 % af habitatområdet af marine naturtyper og på udpegningsgrundlaget findes mere end 60 forskellige naturtyper og arter. De terrestriske naturtyper domineres af strandenge og klitnaturtyper, samt mere en 50 mindre søer. De marine naturtyper domineres af sandbanker, lavvandede bugter og vige med begrænset ferskvandspåvirkning og vadeflader, der blotlægges ved ebbe. Området indeholder også laguner, strandsøer og den i danske sammenhænge ualmindelige naturtype flodudmunding i form af Randers fjord. Generelt er naturtyperne er påvirket og formet af stor materialetransport langs kysten. N14 er et vigtigt yngleområde for

²² Natura 2000-plan 2022-2027 N14: <https://mst.dk/media/235872/n14-natura2000-plan-2022-27-aalborg-bugt-randers-fjord-og-mariager-fjord.pdf>. Natura 2000 planen for N263 er ikke udarbejdet, men baseres her på udpegningsgrundlag for Natura 2000 plan 2010-2015 for Ålborg Bugt, Østlige del N245 og F112:

<https://mst.dk/media/119627/245plan.pdf>, Strandenge på Læsø og havet syd herfor H9 og F10: <https://mst.dk/media/119472/009plan.pdf>

²³ Natura 2000 basisanalyse for N14: https://mst.dk/media/235901/n14-revideret-basisanalyse-2022-27-aalborg-bugt_randers-fjord_mariager-fjord.pdf. Natura 2000 basisanalysen for N263 er ikke udarbejdet, men vurderinger baseres her på Basisanalysen 2010-2015 for F112 Ålborg Bugt, Østlige del: <https://mst.dk/media/119629/n245-bilagsamlet.pdf> og [basisanalysen 2022-2027](https://mst.dk/media/119629/n245-bilagsamlet.pdf) for Strandenge på Læsø og havet syd N9: <https://mst.dk/media/232896/n9-revideret-basisanalyse-2022-27-strandenge-paa-laesoe-og-havet-syd-herfor.pdf>.

²⁴ <https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=natura2000planer3h2021>

flere ternearter og Klyden, samt et vigtigt fouragerings og rateområde for trækfugle, som Edderfugl, Fløjlsand, Gravand, Hjejle, Lysbuget knortegås og Sortand.

Grundet afstanden til og den dominerende nord og sydgående strømretning²⁵ vurderes der ikke nærmere på habitatområderne H165 og H42, da der ikke forventes nogen påvirkning af naturtyperne på disses udpegningsgrundlag.

Miljøstyrelsen vurderer, at det kun er de marine naturtyper og marint tilknyttede arter, som er relevante i forbindelse med vurdering af påvirkning fra uddybning og klapning af havbundsmateriale fra Aalborg Østhavn. Disse vurderes i tabel 7.

Tabel 7. Relevante marine naturtyper og arter habitatområde H9 og H14

Naturtype eller art	Beskrivelse	Vurdering og konklusion
Sandbanke (1110)	Sandbankerne forekommer i den sydlige del af H9 i 6-8 m dybde og er den dominerende naturtype i H14. Der er fundet forekomster af ålegræs, men den marine vegetation udgøres hovedsageligt af løse alger i H9, mens den marine vegetation er meget begrænset i H14. Naturtypen udgør et vigtigt fourageringsområde for fugle og opvækstområde for fisk. Det totale areal af naturtypen udgør 6.255 ha i H9 og 36.110 ha i H14.	Klappladsen ligger ca. 31 km sydvest for den nærmeste sandbanke i H9 og afstanden er for stor til at der forventes påvirkning af klapaktiviteten her. De nærmeste kortlagte sandbanker i H14 er beliggende mindre end 2 km vest for klappladsen. Klapmaterialet består ifg. kornstørrelsesanalyserne af silt og fint sand med et stort indhold af gytje og andet organisk materiale. Klapmaterialet svarer derfor til det naturligt forekommende bundmateriale omkring klappladsen ¹³ . Den begrænsede forekomst af marin vegetation vil medføre en lille negativ påvirkning fra skygning og tildækning af vegetationen. Af den grund vurderer Miljøstyrelsen derfor, at der ikke vil være væsentlige negative påvirkninger af naturtypen.
Rev (1170)	Stenrevene forekommer i den sydlige del af H9 i 6,5 m dybde. Den marine vegetation dækker næsten 100% af stenene og udgøres af strengetang, savtang, bladtang og pudderkvastalger, mens	Da afstanden til det nærmeste stenrev er 25 km, vurderer Miljøstyrelsen, at sedimentfanen kommer under så stor en fortynding, at det ikke vil give anledning til målelige dybdeforandringer

²⁵ <https://www.metocean-on-demand.com/app>

	faunaen er domineret af søstjerner, søpunge og dyriske svampe. Det totale areal af naturtypen udgør 6.933 ha i H9.	eller tildækning af dyr og planter, der lever på stenrevet, og dermed ikke vil påvirke naturtypen negativt.
Boblerev (1180)	H9 indeholder ca. 20 boblerev, fordelt over habitatområdet. Boblerev er en unik naturtype i Kattegat, der dannes af udsivende metangas fra undergrunden og udgør levested for en lang række tang og invertebrat arter, samt fisk, bl.a. torsk.	Boblerev er særligt sårbare overfor fysisk påvirkning. Da afstanden til nærmeste kortlagte boblerev er 33 km forventes der ingen påvirkning forårsaget af klapningen.
Vadeflade (1140)	Vadeflader forekommer langs den sydlige kyst af Læsø og langs den jyske østkyst og udgør, henholdsvis, i H9 og H14 8.665 ha og 4.322 ha. Mudderfladerne har en stor biomasse af hvirvelløse dyr, der er et vigtigt fødegrundlag for træk og yngle fugle.	Vadefladerne er afhængige af tilførslen af materiale og er derfor ikke en naturtype særligt sårbar overfor øget turbiditet og partikelindhold i vandet. Afstanden fra klappladsen til vadefladerne i H9 og H14 er minimum 8 km og for stor til at der forventes betydeligt forøgede sediment koncentrationer forårsaget af klapningen.
Kystlagune og strandsøer (1150)	Kystlaguner udgør kun henholdsvis 9 ha og 24 ha af habitatområde H9 og H14 og er derudover afskærmet fra havet af strandvolde og strandenge.	Der forventes ingen påvirkning fra klapningen.
Bugter og vige (1160)	Naturtypen udgøres af lavvandede områder med en dybde ned til ca. 10 m og forskellige bundtyper med potentiale for indslag af ålegræs og anden marin vegetation. Naturtypen er levested for en række hvirvelløse dyr i form af muslinger, snegle og børsteorme, der også udgør et vigtigt fødegrundlag for havdykænder og andre ynglende og trækkende fuglearter. Naturtypen udgør 20.599 ha af H14.	De nærmeste områder kortlagt som bugt er beliggende blot få hundrede meter vest for klappladsen. Der forventes derfor en tilførsel af det mere finkornede klapmateriale til naturtypen i varierende grad i forhold til afstanden. Klapningen vurderes ikke at medføre ændringer af naturtypen, da strømmen primært vil transportere klapmaterialet i nord og sydlig retning, ikke direkte ind over de kortlagte områder og da klapmaterialets sammensætning ikke væsentligt afviger fra

		<p>bundforholdende i naturtypen hvad angår kornstørrelse og indhold af miljøfarlige forbindelser. Den begrænsede forekomst af marin vegetation vil betyde at en eventuel negativ påvirkning fra skygning og tildækning af vegetationen vil være lille. Tildækning af epifauna og infauna, samt påvirkning af dyrenes fødeoptag, forventes ikke at påvirke en betydelig andel af populationen i den kortlagte naturtype eller væsentligt påvirke fødegrundlaget for fuglebestanden.</p>
<p>Flodmunding (1130)</p>	<p>Naturtypen udgøres af udløb fra større vandløb med nedsat strøm hastighed og opblanding af fersk- og saltvand, samt dannelse af mudderflader ved sedimentation af fine partikler, der blotlægges ved ebbe og udgør levested for gravende invertebrater og fødegrundlag bl.a. vadefugle.</p>	<p>Naturtypen er beliggende mere end 35 km syd for klapplassen og forventes ikke at ville påvirkes negativt af klappaktiviteten.</p>
<p>Havlampret - <i>Petromyzon marinus</i> (1095)</p>	<p>Havlampretten opvokser i havet som parasit på andre fisk i 3-4 år og i sommerperioden vandrer gydemodne individer op i vandløb og yngler. Gydning sker i vandløb med god strøm og bunden bestående af småsten og grus. De nyklækkede larver opholder sig på vandløbsstrækninger med blød bund, hvor de lever af fint organisk materiale, mikroorganismer og alger. Havlampretten er forholdsvis sjælden i Danmark og er ikke registreret i H14, hvor den står på udpegningsgrundlaget.</p>	<p>Da havlampretten gyder i vandløb og da voksne individer af fisk, der vil være i stand til at svømme væk fra og søge føde andetsteds end på klapplassen, ikke forventes at blive væsentligt påvirket, anser Miljøstyrelsen det ikke for sandsynligt at klappaktiviteten vil medføre betydelige negative konsekvenser for arten.</p>

<p>Flodlampret - <i>Lampetra fluviatilis</i> (1099)</p>	<p>Flodlampret er en vandrefisk, der yngler i vandløb og vokser op i havet. Efter 1-2 år i havet, hvor flodlampretten lever parasitisk på bl.a. torsk og sild, vandrer de voksne lampretter op i vandløbene for at gyde. Gydning sker i vandløb med bunden bestående af småsten og grus. De nyklækkede larver opholder sig på vandløbsstrækninger med blød bund, hvor de graver sig ned og lever af fint organisk materiale og alger. De voksne lampretter dør efter gydningen. Flodlampretten er forholdsvis sjælden i Danmark og er ikke registreret i H14, hvor den står på udpegningsgrundlaget.</p>	<p>Da flodlampretten gyder i vandløb og da voksne individer af fisk, der vil være i stand til at svømme væk fra og søge føde andetsteds end på klappladsen, ikke forventes at blive væsentligt påvirket, anser Miljøstyrelsen det ikke for sandsynligt at klapaktiviteten vil medføre betydelige negative konsekvenser for arten.</p>
<p>Stavsild – <i>Alosa fallax</i> (1103)</p>	<p>Stavsilden er en vandrefisk, der yngler i ferskvand og vokser op i havet. Arten er ikke tidligere fundet ynglende i danske vandløb. Herhjemme træffes den som en gæst fra landene syd for Danmark, hvor den gyder i de store mellemeuropæiske vandløb. Efter gydning vandrer den mod nord og træffes bl.a. langs de danske kyster. Stort set alle de registreringer der sker af stavsild herhjemme gøres i havet, men der er i H14, hvor stavsilden er på udpegningsgrundlaget, ikke foretaget overvågning af arten.</p>	<p>Da stavsilden yngler i ferskvand og ikke er registreret ynglende i Danmark og da voksne individer af fisk, der vil være i stand til at svømme væk fra og søge føde andetsteds end på klappladsen, ikke forventes at blive væsentligt påvirket, anser Miljøstyrelsen det ikke for sandsynligt at klapaktiviteten vil medføre betydelige negative konsekvenser for arten.</p>
<p>Marsvin – <i>Phocoena phocoena</i> (1351)</p>	<p>Marsvin tilhører underordenen tandhval og er den eneste hval, der med sikkerhed yngler i Danmark. Marsvin bevæger sig over store områder, der strækker sig ud over de danske grænser.</p>	<p>Da opgravningen foregår ud for Aalborg, som er karakteriseret med i forvejen høj menneskelig aktivitet og da marsvin sjældent opholder sig i disse områder, vurderer Miljøstyrelsen, at der ikke vil ske en væsentlig fysisk</p>

	<p>Der vurderes at være tre bestande af marsvin i danske farvande - en i Østersøen, en i indre danske farvande inkl. Kattegat (kaldet Bælthavsbestanden) samt en i Nordsøen/Skagerrak. Marsvinene i habitatområde nr. 14 tilhører bestanden i Nordsøen/Skagerrak. Bestanden er estimeret til 300.000-350.000 marsvin. Området vurderes at være af middel betydning for populationen af marsvin, med middel tæthed af marsvin i mindst en sæson.</p>	<p>påvirkning af arten. Støjforurening associeret med klapredskaber, maskiner og sejlads med klapskib er karakteriseret som lav frekvent støj, da frekvensen sjældent overstiger 0,16 kHz, og da studier på marsvin har vist, at de reagerer bedst på lyde over 10 kHz og ofte kommunikerer mellem 0,2-180 kHz, forventes der ikke nogen negative påvirkninger af marsvin. Derudover har yderlige studier vist, at marsvin undgår klapningsaktiviteter med afstande på ned til 600 meter²⁶. Hverken marsvin eller de fisk, som udgør deres fødegrundlag vurderes at blive påvirket af klapningen, da der sættes vilkår om beskyttelse af vigtige økologiske fiskearters gyde og opvækst perioder, jf. Vilkår F.</p>
<p>Odder – <i>Lutra lutra</i> (1355)</p>	<p>Odderen lever i tilknytning til vandområder, og findes i såvel stillestående som i rindende vand. Arten kan findes i både saltvand og ferskvand, og foretrækker især uforstyrrede vandløb, søer, moser og fjordområder, med gode skjulesteder i form af tæt vegetation. I H14 er spor fra Odderen fundet på 7 lokaliteter i forbindelse med å udløb og yderfjorden af både Mariager Fjord og Randers Fjord.</p>	<p>Da det vurderes at Odderen i H14 hovedsageligt benytter uforstyrrede skjulesteder i forbindelse med vandløb og yderfjorde, vil det ikke forventes at klappaktiviteten kan forstyrre odderen eller påvirke dennes fødegrundlag. Da uddybningen finder sted ved Aalborg by forventes odderen heller ikke forstyrret af opgravningen.</p>
<p>Gråsæl – <i>Halichoerus grypus</i> (1364)</p>	<p>Gråsælen er i løbet af de sidste 20 år genindvandret til Danmark efter at have været udryddet i ca. 100 år. Gråsælen er ligesom spættet sæl knyttet til de</p>	<p>Gråsælens yngle- og fourageringsområder, primært ved Læsø og Anholt, vurderes at have så stor afstand til klappadsen at der ikke forventes</p>

²⁶ Todd, V.L.G., Todd, I.B., Gardiner, J.C., Morrin, E.C.N., Macpherson, N.A., Dimarzio, N.A., Thomsen, F., 2015. A review of impacts of marine dredging activities on marine mammals. *ICES Journal of Marine Science* 72, 328–340. doi:10.1093/icesjms/fsu187

	kystnære farvande, hvor der er rigelig føde og uforstyrrede yngle- og hvilepladser. I forhold til spættet sæl svømmer gråsælen over større afstande. I 2018 blev der registreret 79 individer i Kattegat og derudover yngler gråsæl ved Søndre Rønner og Borfeld ved Læsø (H9) og ved Anholt.	væsentligt øget forstyrrelse eller negativ påvirkning af fødegrundlaget. Gråsælens fødegrundlag beskyttes yderligere ved at økologisk vigtige fiskearters gyde og opvækst perioder sikres mod potentielt negative konsekvenser fra klapning, jf. Vilkår F.
Spættet sæl – <i>Phoca vitulina</i> (1365)	Spættet sæl er en udpræget kystnær sæl, som er afhængig af at kunne komme på land hele året. De største antal spættede sæler forekommer på land i yngleperioden i juni-juli samt under fældningen i august måned. Områderne i N263 omkring Læsø (H9) og Anholt udgør vigtige kerneområder for den danske bestand af spættet sæl. Spættet sæl findes dog kun fåtalligt og spredt i H14. De seneste år har bestanden tættest på klappladsen således varieret mellem 5 og 20 individer.	Den Spættede sæls kerneområder ved Læsø og Anholt vurderes at have så stor afstand til klappladsen at der ikke forventes væsentligt øget forstyrrelse eller negativ påvirkning af fødegrundlaget. Den spættede sæls fødegrundlag beskyttes yderligere ved at økologisk vigtige fiskearters gyde og opvækst perioder sikres mod potentielt negative konsekvenser fra klapning, jf. Vilkår F.

På baggrund af de vurderinger, som fremgår af Tabel 7, har Miljøstyrelsen samlet vurderet, at habitatområdets arter og naturtyper ikke vil blive væsentligt påvirket af forstyrrelserne medfølgende klapaktiviteten, som denne tilladelse vil kunne medføre.

Fuglebeskyttelsesområder F127, F15 og F2

Der er ikke udarbejdet en basisanalyse for fugleområde F127, men udpegningsgrundlaget er det samme som for de tidligere Fuglebeskyttelsesområder F112 og F10, med Rødstrubet lom tilføjet udpegningsgrundlaget. Området er udpeget, da det benyttes af mange trækfugle særligt i vinterperioden, men også i sensommeren under fældningsperioden. Området er udpeget for at beskytte overvintrende Lysbuget knortegås, samt fældende- og overvintrende havdykænder og en række ynglende og trækkende kystfugle bl.a. flere arter af terner og vadefugle. Fuglebeskyttelsesområde F2 – Aalborg Bugt, nordlige del og F15 – Randers Fjord, Mariager Fjord og Aalborg Bugt, sydlige del er Natura 2000-området, er udpeget da det store lavvandede havområde har både national og international betydning som yngle-, raste- og opholdssted for en lang række kyst- og havfugle. De store flader med strandenge og sandbanker, samt bugter og vige udgør et vigtigt levested for flere arter af terner, gæs og vadefugle. Områderne udgør desuden et vigtigt

fældning- og overvintringsområde for havdykænder og Mariager Fjord er et af landets vigtigste rasteområder for Lysbuget knortegås.

F2 og F15 rummer minimum 5 % af Danmarks samlede areal af levested for Dværgterne, Fjordterne og Splitterne og har desuden Kongeørn på udpegningsgrundlaget. Derudover optræder en lang række arter af især ande- og vadefugle, som trækgæster.

Bestanden af fugle kan påvirkes af klapaktiviteter, hvis arbejdet bevirker, at en væsentlig del fødegrundlaget reduceres. Desuden kan ynglefugle forstyrres af støj fra klappingsaktiviteter, der foretages tæt på deres ynglepladser. Både trækfugle og ynglefugle kan blive forstyrret i perioder hvor de raster på vandet, for eksempel i perioder, hvor de er i fjerfældning, og derfor har svært ved at lette fra vandet.

Som det fremgår af afsnittet om vandområdet's økologiske og kemiske tilstand, vurderer Miljøstyrelsen, at klappingen ikke vil medføre væsentlige reduktioner i områdets bundvegetation, bunddyr eller fisk, når dominerende gyde og opvækst perioder undgås, jf. Vilkår F. Fuglenes fødegrundlag vurderes derfor ikke at blive reduceret væsentligt på grund af klapaktiviteter gennem denne tilladelse. Den nærmere vurdering af påvirkningen af fuglene på udpegningsgrundlaget er derfor foretaget på baggrund af den mulige fysiske forstyrrelse, arbejdet kan medføre for fuglene.

De arter af fugle der udgør udpegningsgrundlaget for F112, F10, F2 og F15 fremgår af tabel 8, 9, 10 og 11.

Tabel 8. Udpegningsgrundlaget for F112. (T)= trækfugl (Y)=yngler i området

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 112		
Fugle:	Lysbuget knortegås (T)	Edderfugl (T)
	Sortand (T)	Fløjlsand (T)

Tabel 9. Udpegningsgrundlaget for F10. (T)= trækfugl (Y)=yngler i området

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 10		
Fugle:	Mørkbuget knortegås (T)	Edderfugl (T)
	Sortand (T)	Fløjlsand (T)
	Trane (Y)	Klyde (TY)
	Almindelig ryle (TY)	Tinksmed (Y)
	Lille Kobbersneppe (T)	Dværgterne (Y)
	Splitterne (Y)	Havterne (Y)
	Mosehornugle (Y)	Rødrygget tomskade (Y)

Tabel 10. Udpegningsgrundlaget for F2. (T)= trækfugl (Y)=yngler i området

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 2		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Pibesvane (T)
	Sangsvane (T)	Lysbuget knortegås (T)
	Gravand (T)	Bjergand (T)
	Edderfugl (T)	Sortand (T)
	Fløjlsand (T)	Klyde (Y)
	Hjejle (T)	Sandløber (T)
	Almindelig ryle (TY)	Dværgterne (Y)
	Splitterne (Y)	Fjordterne (Y)
	Havterne (Y)	Rødrygget tomskade (Y)

Tabel 11. Udpegningsgrundlaget for F15. (T)= trækfugl (Y)=yngler i området

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 15		
Fugle:	Knopsvane (T)	Pibesvane (T)
	Sangsvane (T)	Lysbuget knortegås (T)
	Gravand (T)	Bjergand (T)
	Edderfugl (T)	Sortand (T)
	Fløjlsand (T)	Hvinand (T)
	Stor skallesluger (T)	Havørn (T)
	Kongørn (Y)	Rørhøg (Y)
	Klyde (Y)	Hjejle (T)
	Dværgterne (Y)	Splitterne (Y)
	Fjordterne (Y)	Havterne (Y)
	Natram (Y)	Rødrygget tornskade (Y)

På udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde F112, F10, F2 og F15 indgår 14 arter som ynglende og 19 arter af trækfugle foruden Rødstrubet lom på udpegningsgrundlaget for F127. Sikring af gunstig bevaringsstatus indebærer, at arterne på lang sigt kan opretholde levedygtige bestande, og at der ikke må ske en forringelse eller reduktion af deres levesteder.

Nogle arter er mere relevante for en vurdering af mulig påvirkning. Af trækfugle gælder dette både arter som søger føde i vandet og som raster på vandfladen eller på land, og andre som søger føde på lavt vand og vadeflader og som raster her eller på land.

Vurderinger af påvirkninger på de relevante grupper fremgår af tabel 12.

Tabel 12. Arter fra udpegningsgrundlaget fordelt på levesteder.

Gruppering ²⁷	Art	Beskrivelse	Vurdering
Ynglefugle tilknyttet holme, småsøer, sandrevler uden landlevende rovdyr eller uden menneskelig forstyrrelse.	Splitterne (Y) Dværgterne (Y) Havterne (Y) Fjordterne (Y)	Ternerne fouragerer primært på havet og lever hovedsagligt af fisk. De bruger synet under fødesøgningen og styrtdykker regelmæssigt efter byttet.	Arterne kan påvirkes af en øget turbiditet i vandet, der reducerer deres mulighed for at se fiskene. Ved en kortvarig og lokal forstyrrelse vil fuglene dog kunne finde andre fourageringsområder i og i nærhed til Natura 2000-områderne. Der forventes ikke en væsentlig påvirkning af bestandene af småfisk som fuglene fouragerer på. Der er i natura 2000 basisanalyserne kortlagt henholdsvis 7, 1 og 12 levesteder for Dværgterne, Splitterne og Havterne i F10 alle disse ligger i en afstand, hvor det ikke forventes at

²⁷ Fuglene er grupperet efter opholdssted

			<p>klapningen vil medføre forstyrrelse eller negativt påvirke fødegrundlag. Der er kortlagt henholdsvis 21, 7, 11 og 25 levesteder i F2 og F15 for Dværgterne, Splitterne, Fjordterne og Havterne. Flere af disse levesteder for Dværgterne, Fjordterne og Havterne ligger på revlerne ud for Hals i en afstand på ned til 8 km fra klappladsen. Miljøstyrelsen vurderer at begrænset forstyrrelse og påvirkning af fødesøgningsmuligheder for disse ikke fuldstændig kan afvises, som følge af transporten, men at sejlsaktiviteten ved indsejlingen til Limfjorden ved Hals ikke vil forøges betydeligt i forbindelse med klapaktiviteten.</p>
<p>Trækfugle med enkelte ynglende bestande som overvintrer på vandet, hvor de dykker efter føde.</p>	<p>Hvinand (T) Stor Skallesluger (T)</p>	<p>Hvinand lever typisk på vand indtil 4 meters dybde, gerne med sandbund, hvor arten fanger muslinger, snegle, orme, insekter, småfisk og krebsdyr. Stor skallesluger holder til ved søer og fjorde, hvor den i Danmark hovedsageligt lever af ål, mens den andre steder i Skandinavien lever af laksefisk.</p>	<p>Begge arter opholder sig i F15 i Randers Fjord og Mariager Fjord, langt fra klappladsen og forventes derfor ikke at kunne blive negativt påvirket af klapaktiviteten.</p>
<p>Vegetarisk yngle eller rastefugl med primær fødesøgning i søer og lavvandede fjorde.</p>	<p>Sangsvane (T) Knopsvane (T)</p>	<p>Sangsvanen og knopsvanen lever primært af vandplanter, græs og vinterafgrøder, f.eks. hvede og raps. I foråret søges føde i søer og lavvandede fjorde, mens vinterafgrøder græsses sidst på året. Kan være sårbare i fældningstiden.</p>	<p>Fouragerings, raste og fældnings områderne, særligt i Randers Fjord og Mariager Fjord i F15 og mere sporadisk langs kysten i Aalborg Bugt, er placeret langt fra klappladsen og forventes ikke at forstyrres eller på anden måde påvirkes af klapaktiviteten. Svanerne vil kun sjældent påvirkes af klapning, grundet deres fødesøgemønster og da de opholder sig på lavt vand i fjorde hvor der typisk ikke klappes.</p>

<p>Vadefugle med fødesøgning i meget lavt vand (<20-40 cm).</p>	<p>Klyde (TY) Almindelig ryle (TY) Lille Kobbersneppe (T) Hjejle (T) Sandløber (T) (Gravand (T))</p>	<p>Vadefuglene og gravanden lever af insektlarver, forskellige krebsdyr, muslinger, snegle og orme, samt andre hvirvelløse dyr og organiske rester. Arterne samler føde på sand og mudderflader, ved kysten, lavvandede områder, der evt. er blotlagt ved ebbe. Arterne er specialiseret i forskellige fødeemner, bund og dybdeforhold. Derudover har arterne udviklet forskellige fangstrategier, hvor fx. klyden filtrere det øverste lag af bunden for fødeemner, mens andre arter trækker forskelligt bytte op fra deres gange i havbunden.</p>	<p>Vadefuglene vil ikke blive påvirket af klapaktiviteten, da deres primære fødesøgning vil foregå i det lave vand tæt på kysten, mindst 7,8 km fra klappladsen. Klappladsen ligger ca. 8 km fra de nærmeste revler med klydekolonier, Korsholm og Stensnæs. Disse yngleområder er beliggende tæt ved sejlrenden ved Hals, med stor sejladsaktivitet til og fra Limfjorden og det vurderes derfor ikke at klapskibene vil væsentligt forøge forstyrrelsen forårsaget herfra. Det vurderes derfor at sedimentskyen ikke vil påvirke klydernes, eller andre vadefuglearter, fødesøgning eller yngelaktiviteter negativt.</p>
<p>Yngle- eller trækfugle tilknyttet rørskov med primær fødesøgning i og omkring rørskov.</p>	<p>Rørhøg (Y) Rørdrum (Y)</p>	<p>Rørhøgen fouragerer i rørskoven og på nærliggende enge og marker. Den tager gerne syge og skadede dyr, bl.a. smågnavere, rørskovsfugle, padder og fisk, som den opdager fra luften. Rørdrummen lever i rørskove, primært af fisk og padder, men også af terrestriske krybdyr og mus.</p>	<p>Da rørhøgen og rørdrummen er tilknyttet rørskoven, og der ikke er rørskov i nærheden af klappladsen eller optagningsområdet forventes der ikke en negativ påvirkning af arternes yngleområder og det forventes ikke at fødegrundlaget vil påvirkes væsentligt af forstyrrelser forårsaget af klappingen.</p>
<p>Dykkende fugle der søger føde eller opholder sig på dybt vand.</p>	<p>Rødstrubet lom (T) Edderfugl (T) Fløjlsand (T) Sortand (T) Bjergand (T)</p>	<p>Rødstrubet lom lever af fisk, især små torske- og sildefisk, mens dykænderne primært lever af muslinger og krebsdyr og søger føde på enten dybt eller lavt vand. Lommen søger oftest føde på dybden 10-30 m, mens havdykænderne hovedsageligt opholder sig på dybder mindre end 10 m. Fløjlsanden gennemføre svingfjersfældning i Kattegat i juni/juli i mindre antal.</p>	<p>Arternes fødegrundlag forventes ikke påvirket, da klappladsen kun udgør et mindre del af fourageringsområderne for fuglene i Natura 2000-områderne og da bundfaunaen vil indfinde sig på klappladsen igen efter klappingens ophør. Fødegrundlaget for Rødstrubet lom sikres ved beskyttelse af gyde og opvækstområder for økologisk vigtige fiskearter, se afsnit 3.10. Fuglene vil have andre steder af søge føde under selve klappingen,</p>

			<p>da omkringliggende områder udviser lignende forhold som fundet på klapplassen.</p> <p>Mange af arterne raster og holder til på de åbne vandmasser i Aalborg Bugt. Sejlads i områderne hvor fuglene fouragerer, raster og fjerfælder kan være forstyrrende for fuglene, men da klapskibet kun vil forekomme i en mindre del af Natura 2000-områderne forventes det ikke at forstyrre fuglene på områdeniveau. Fuglene kan let se det langsomme klapskib nærme sig og svømme eller dykke væk, for derefter at vende tilbage til de områder de rastede på forinden. Derudover viser fugletællinger at individtætheden er lav på klapplassen, hvor tætheden af Lom er højere på dybere vand længere fra kysten og for edderfugl, sortand og fløjlsand højere på lavere vand tættere på kysten²⁸, hvilket afspejler arternes foretrukne fødesøgningsdybde på baggrund af andre optællinger²⁹</p>
Græssende yngle eller trækfugl der primært eller	Lysbuget knortegås (T)	Knortegåsen lever af græsser, mosser og laver, samt om vinteren desuden af	Forventes ikke påvirket af klappingen, da fødesøgning primært foregår på land og i

²⁸ Baseret på fugletællinger foretaget i midvinteren 2004 og 2008 af: Petersen, Nielsen & Clausen (2016). Vurdering af IBA'er (Important Bird Areas) i relation til fuglebeskyttelsesområder - med særligt henblik på marine arter og områder. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 94 s. - Teknisk rapport fra DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi <http://dce2.au.dk/pub/TRxxx.pdf> og Orbicon (2009). Vedligeholdelse af sejlrenden ved Hals Barre - vurdering af aktiviteternes betydning for Natura 2000 område. Rapport til Fjordudvalget Orbicon A/S v/Aalborg Havn A/S.

²⁹ Petersen m.fl. (2010). Landsdækkende optælling af vand-fugle i Danmark, vinteren 2007/2008. Danmarks Miljøundersøgelser, Aarhus Universitet. – Faglig rapport fra DMU, nr. 785. 70 s. og Petersen, Fox & Clausager (2003). Distribution and numbers of birds in Kattegat in relation to the proposed offshore wind farm south of Læsø: Ornithological impact assessment, National Environmental Research Institute Report. National Environmental Research Institute, Kalø, Denmark; 45 pp.

udelukkende lever af fødesøgning på land.	Mørkbuget knortegås (T) Pibesvane (T)	ålegræs og tang. I takt med at bestanden voksede i sidste del af det 20. århundrede, har de i stigende grad søgt føde på marker, når ålegræsset og tangen er blevet nedgræsset. Overvintringen foregår på lavt vand, især i den sydlige del af Aalborg Bugt, Randers Fjord, Mariager Fjord, samt i Langerak ³⁰ . Pibesvanen er lever af vandplanter, men er ligeledes i højere grad gået over til at æde af vinterafgrøder på agerjord.	lavvandede områder, hvor den marine vegetation ikke forventes negativt påvirket. Opgravningen og transporten med klapskibe vil muligvis kunne forstyrre rastende gæs i Langerak, men sejlsaktiviteten forventes ikke væsentligt forøget som følge af klappaktiviteten.
Store rovfugle	Havørn (Y)	Havørnens føde består af fisk, mellemstore fugle og ådsler. I Danmark er havørnen en sjælden ynglefugl ved større søer eller fjorde, gerne omkranset af skov.	Hverken yngleforhold eller fødegrundlag forventes påvirket af klappaktiviteten.

Følgende øvrige arter af fugle anses ikke for relevante i forhold til klappaktiviteter, da de hovedsageligt opholder sig i områder, der ikke forstyrres af optagning og klappning: Trane, Tinksmid, Mosehornugle, Rødrygget tornskade, Kongeørn og Natravn.

Samlet vurdering af de mulige påvirkninger på Natura 2000-området.

Af fuglene på udpegningsgrundlaget anses havdykænderne: Edderfugl, Sortand og Fløjlsand for at kunne blive udsat for den største potentielle forstyrrelse fra klappningsaktiviteterne. Som det fremgår af den tidligere redegørelse i Tabel 12 fouragerer disse trækfugle gennem vinterhalvåret hovedsageligt på bundfaunaen i dybdeintervaller, der når ned til klapppladsens på ca. 10 m. I de perioder, hvor der klappes, vil bundfaunaen på klapppladsen hele tiden blive påvirket af klappmateriale, og klapppladsens fourageringspotentiale vil være markant forringet. Klapppladsen omfatter imidlertid en meget lille del af disse fugles fourageringsområde i det nordlige Kattegat, og kun en meget begrænset del af populationerne kan potentielt blive påvirket, og der er vidtstrakte alternative fourageringsområder i den umiddelbare nærhed af klapppladsen. Hertil kommer at bundfaunaen hurtigt genetableres efter klappningens ophør, hvorfor virkningen af klappningen må betragtes som lokal og kortvarig. Det vurderes derfor, at populationerne af overvintrende Edderfugle, Sortænder og Fløjlsænder i fuglebeskyttelsesområdet ikke vil påvirkes væsentligt af klappningen. Rødstrubet lom kan potentielt påvirkes negativt gennem øget dødelighed af æg og larver fra vigtige byttedyr, som bl.a. sild, der er sårbare over for klappning. Negative påvirkninger på fødegrundlaget for

³⁰ På baggrund af landsdækkende optællinger midtvinter 2016: Holm, m.fl. (2018). Fugle 2016. NOVANA. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 136 s. - Videnskabelig rapport fra DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi nr. 261 <http://dce2.au.dk/pub/SR261.pdf>

Rødstrubet lom vurderes at kunne reduceres med vilkår om ikke at klappe under dominerende gyde og opvækstperioder for økologisk vigtige fiskearter, jf. Vilkår F, se afsnit 3.10.

Som det fremgår af den ovenstående redegørelse, er det Miljøstyrelsens vurdering, at optagningen og klappingen i henhold til nærværende tilladelse ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på Natura 2000-områdets habitattyper, de beskyttede arter i habitatområdet eller de fugle, der udgør udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområdet.

3.9 Vurdering i forhold til bilag IV-arter

Alle arter af hvaler, herunder marsvin, samt odderen, der i tilfælde lever i tilknytning til marine naturtyper, er bilag IV-arter, der kan forekomme i enten oprensingsområdet eller ved klapplassen, og som derfor er relevante i forhold til nærværende vurdering. Det skal derfor vurderes af om opgravningen og klappingen kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i arternes naturlige udbredelsesområde, jf. habitatbekendtgørelsens § 10.

Marsvin er den eneste regelmæssigt forekomne hvalart i området, og vurderingen i forhold til hvaler vil derfor behandle mulige påvirkning på marsvin.

Der er tre bestande af marsvin i dansk farvand, hhv. Nordsøpopulation, Bælthavspopulation og Østersøpopulation³¹. Klapplassen ligger i det nordvestlige Kattegat, i Aalborg Bugt, og individer fra Bælthavspopulationen kan derfor optræde i området.

Støjgener i forbindelse med klapping er ikke så kraftige, at de påvirker hørelsen hos fisk og pattedyr, se uddybning i tabel 7. Derfor vil støj i forbindelse med klapaktiviteter kun medføre kortvarige forstyrrelser for dyrene³².

Hverken marsvin eller de fisk, som udgør deres fødegrundlag vurderes at blive påvirket i et sådant omfang, at fødeudbuddet for marsvin forringes, idet de blot midlertidigt vil flytte sig fra sedimentfanerne når klappingen pågår.

Den europæiske odder (*Lutra lutra*) kan findes i både saltvand og ferskvand, og foretrækker især uforstyrrede vandløb, søer, moser og fjordområder, med gode skjulesteder i form af tæt vegetation. Odderen lever især af fisk, men er meget tilpasningsdygtig, både i forhold til fødekilder og levesteder. Odderen er fundet flere steder langs kysten i Aalborg Bugt ved udløb fra større vandløb, Randers Fjord og Mariager Fjord, både nord og syd for indsejlingen til Limfjorden ved Hals. Miljøstyrelsen vurderer at Odderen hovedsageligt vil benytte uforstyrrede skjulesteder i forbindelse med vandløb og yderfjorde og derfor vil det ikke forventes at klapaktiviteten forstyrre odderen eller påvirke dennes fødegrundlag, grundet afstanden på minimum 10 km. Da uddybningen finder sted ved Aalborg by forventes odderen heller ikke forstyrret af opgravningen, da der er tale om et i forvejen menneskepåvirket område med meget aktivitet.

³¹ Aarhus Universitet, DCE, videnskabelig rapport nr. 284 (2018):

<https://mst.dk/media/183331/sr284-marsvin-udbredelse-2018.pdf>

³² Menneskeskabte påvirkninger af havet- andre presfaktorer end kvælstof og klimaforandringer. DTU Aqua-rapport nr. 336-2018

Miljøstyrelsen vurderer derfor, at uddybningen og klappning i henhold til denne tilladelse ikke vil have en væsentlig negativ betydning for marsvin og odder.

3.10 Vurdering af øvrige interesser

Miljøstyrelsen bemærker høringssvar fra Søfartsstyrelsen angående minimumsdybden på klapplassen. Der stilles derfor vilkår om en minimumsdybde på 8,0 m på klapplassen, jf. vilkår D.

I henhold til høringssvar fra Nordjyllands Kystmuseum skal Miljøstyrelsen gøre tilladelsesindehaver opmærksom på at skulle der under arbejdet findes spor af fortidsminder, herunder vrag, skal museet kontaktes ifølge Museumsloven §29h³³, og arbejdet skal standes.

Fiskeøkologiske overvejelser i forhold til Hals Barre klapplass K_155_09, Aalborg Bugt.

Voksne fisk antages ikke at påvirkes af klappning, da de kan flytte sig fra det påvirkede område, medmindre vigtige leve- og fourageringssteder ødelægges eller gydningen forstyrres af klappaktiviteten. Fiskeæg og yngel er derimod sårbare over for klappning af havbundsmateriale, da finkornet sediment klistres til fiskeæggene og kan tilstoppe gællerne på fiskelarver. Hvis ikke vanddynamikken kan ryste de klæbende sedimentpartikler af de pelagiske fiskeæg, kan disse synke til ugunstige vandlag eller i værste fald komme i bundkontakt, hvilket kan bevirke til at æggene går til. Nogle fiskelarver, heriblandt sildelarver, udviser øget dødelighed når de opholder sig i meget høje koncentrationer af opslæmmet sediment, hvilket kun findes umiddelbart lige efter klappningen på klapplassen ³⁴.

Modelleringer af forventede habitater for en række kommercielt interessante fiskearter, viser at Aalborg Bugt udgør et egnet opvækst område for juvenile torsk, rødspætte, almindelig tunge, skrubbe og sild henover sommer og efterårs månederne, samt for skrubbe og sild også længere hen på vinteren. Derudover viser modelleringer at Aalborg Bugt udgør et forventet habitat for voksne skrubber, almindelig tunge, sild og brisling ³⁵.

Klapplass K_155_09 er beliggende i et relativt lavvandet område med dybder mellem 5 og 15 m overstore dele af Aalborg Bugt. Modelleringer af havbundens sedimentsammensætning indikerer at bunden hovedsageligt udgøres af dyndet sand og silt, men med nærliggende partier af sand, groft sand og grus, samt moræneaflejringer og ler ¹³.

Aalborg bugt er ikke et kendt gydeområder for torsken, der foretrækker dybere vand, men det kan forventes at yngel føres hertil fra kendte gydepladser i det sydøstlige Kattegat. Silden gyder på 1-20 meters dybde ved fastklæbning af æggene på marin vegetation, samt grovere sand og gruset substrat, der er at finde i umiddelbar nærhed af, men ikke på klapplassen. Der er kendte forårs gydepladser for sild i Aalborg Bugt og efterårsgydepladser på Sjællands nordvest kyst, hvorfra larver kan forventes tilført fra i efterårs og vintermånederne. Fladfiskearterne rødspætte, skrubbe, almindelig tunge og ising gyder i store dele af Kattegat på lidt større dybder end klapplassen, typisk på 20-50 meters dybde, men der er kendte gydeområder for rødspætte og Almindelig tunge i Aalborg Bugt, der også udgør opvækstområde for pighvar. Det er sandsynligt at de pelagiske æg og larver vil

³³ Lovbekendtgørelse nr. 358 af 08/04/2014

³⁴ Effects of suspended sediments on cod egg and larvae

and on the behaviour of adult herring and cod Westerberg et al 1996

³⁵ Essential fish habitats for commercially important marine species in the inner danish waters, DTU Aqua Report no. 338-2019.

findes i Aalborg bugt, hvor den blandede sandbund vil udgøre et egnet opvækstområde for disse fladfiskearter³⁶.

Opgørelser over fangsten i Aalborg Bugt støtter modelleringernes indikation af den fiskeøkologiske betydning af Aalborg Bugt. Her udgøres over 60% af fangsten med garn af skrubber mens der er fanget mindre andele af ising, fjæsing, rødspætte, pighvar og almindelig tunge. Ålekvabbe, Ål og torsk udgør de største andele af rusefangsten og der er i alt registreret 36 forskellige fiskearter fanget i garn og ruser³⁷.

Kun et meget begrænset område af Aalborg Bugt vil direkte påvirkes af klapningen og det vurderes ikke at unikke levesteder inden for Aalborg Bugt vil gøres utilgængelige for de voksne individer af fiskebestanden. Endvidere vurderes det at klappladsen ikke er et oplagt gydeområde for arterne redegjort for over, da de vil vælge bund med grovere substrat eller større dybde.

For at minimere potentielle negative påvirkninger af gydning og yngelopvækst for ovenfor redegjorte arter af opslæmmet materiale, vurderes det at klapningen ikke må finde sted fra d. 1. marts til d. 1. juli. Vilåret stilles for at beskytte kommercielt og økologisk vigtige fiskearters dominerende gyde og opvækstperioder hvor fiskeæg og larver forventes at være talrigt tilstede i Aalborg Bugt, jf. vilkår F. Vilåret forventes ydermere at reducere potentielt negative konsekvenser af forøget iltforbrug og næringsstofudledning fra klapning tidligt i vækstsæsonen og beskytte fødegrundlaget for især Rødstrubet lom, der er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område 263.

Miljøstyrelsen vurderer derudover, at aktiviteterne i henhold til denne tilladelse kan gennemføres uden øvrige interesser påvirkes væsentligt.

3.11 Konklusion

Den samlede vurdering er, at en tilladelse til at klappe materiale fra det indtegnede område ved Aalborg Østhavn på klapplads K_155_09 og på de angivne vilkår vil være acceptabel i henhold til den gældende lovgivning og vejledning herom.

På vegne af Miljøstyrelsen
Thor Svane Kolath

³⁶ Fiskebestandenes struktur. Fagligt baggrundsnotat til den danske implementering af EU's havstrategidirektiv, DTU (2012)

³⁷ Registrering af fangster med standardredskaber i de danske kystområder.

Nøglefisker rapport for 2017-2019, DTU Aqua-rapport 375-2020

4 Offentliggørelse og Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af

- Ansøgeren
- Enhver, der må antages at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald
- Kommunalbestyrelsen
- Sundhedsstyrelsen
- Forbrugerrådet
- Danmarks Fiskeriforening
- Danske Råstoffer
- Danmarks Rederiforening
- Bilfærgernes Rederiforening
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd
- Danske Havne
- Foreningen af Lystbådehavne i Danmark (FLID)
- Lokale foreninger og organisationer, der har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål, og som har ønsket underretning om afgørelsen
- Lokale foreninger og organisationer, der efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, og som har ønsket underretning om afgørelsen, når afgørelsen berører sådanne interesser
- Landsdækkende foreninger og organisationer der efter deres vedtægter har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål
- Landsdækkende foreninger og organisationer der efter deres vedtægter har til formål at varetage væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser

Klage skal ske via Klageportalen for Nævnene i Nævnenes Hus, via følgende hjemmeside <https://naevneneshus.dk>. Klagen sendes gennem Klageportalen til Miljøstyrelsen, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når man klager, skal der betales et gebyr. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det.

Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til klagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Såfremt der er indgivet klage, må tilladelsen først udnyttes, når klagenævnet har truffet afgørelse i sagen, medmindre klagenævnet bestemmer andet.

5 Andre oplysninger

Hvis arbejdet ønskes varslet i Efterretninger for Søfarende, skal Søfartsstyrelsen underrettes herom mindst 3 uger forinden. Søfartsstyrelsen skal underrettes skriftligt eller via E-mail: sfs@dma.dk. Samtidig underrettes om arbejdsmetode, anvendt materiel, herunder om der udlægges varp og om det forventede påbegyndelsestidspunkt samt om arbejdets forventede varighed. Hvis arbejdet stoppes i mere end 2 måneder, skal Søfartsstyrelsen underrettes på ny.

Klapning uden tilladelse og tilsidesættelse af vilkår for denne tilladelse, herunder pligten til indberetning, kan straffes i henhold til § 59 i lov om beskyttelse af havmiljøet.

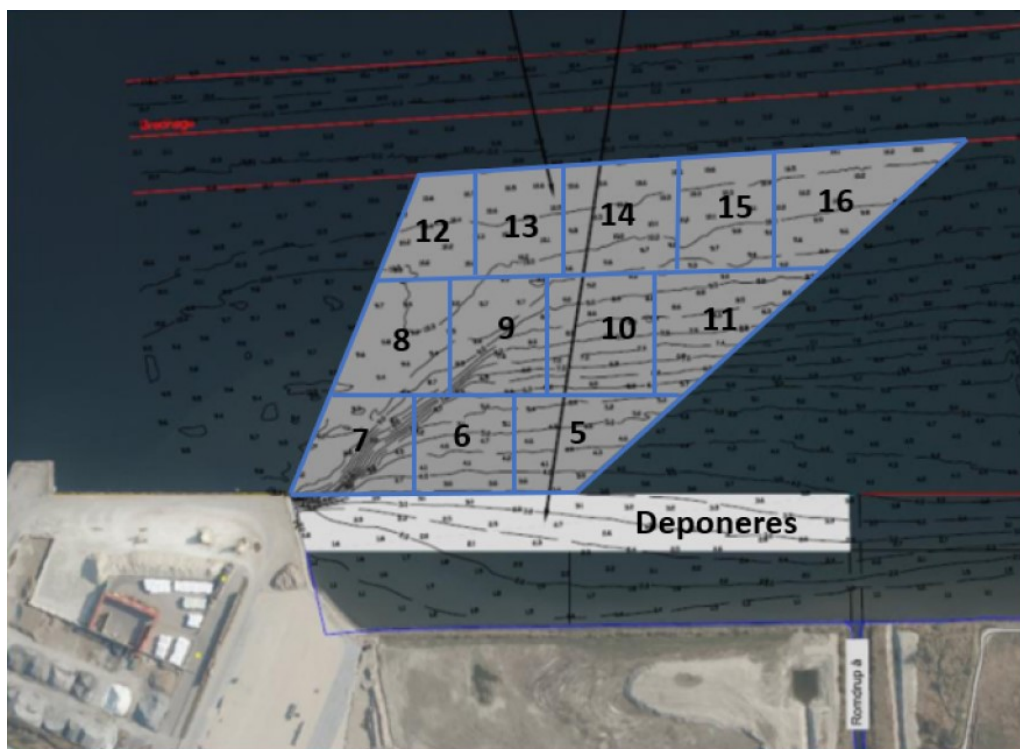
Miljøstyrelsens tilladelse til klappning fritager ikke ansøger fra at sikre sig, at alle øvrige tilladelser på den konkrete lokalitet er indhentet.

6 Følgende har modtaget kopi af tilladelsen

Aalborg Kommune aalborg@aalborg.dk
Mariager Fjord Kommune raadhus@mariagerfjord.dk
Brønderslev Kommune raadhus@99454545.dk
Læsø Kommune kommunen@laesoe.dk
Randers Kommune randers.kommune@randers.dk
Norddjurs Kommune norddjurs@norddjurs.dk
Limfjordssammenslutningen lundgrynderup@stofanet.dk
Søfartsstyrelsen sifa@dma.dk
Fiskeristyrelsen mail@fiskeristyrelsen.dk
Slots- og Kulturstyrelsen cfk@slks.dk
Moesgaard Museum ark@moesgaardmuseum.dk
Styrelsen for patientsikkerhed stps@stps.dk
Forbrugerrådet fbr@fbr.dk
Danmarks Fiskeriforening mail@dkfisk.dk
Danske Råstoffer lmv@di.dk
Danmarks Rederiforening info@shipowners.dk
Bilfærgernes Rederiforening info@shipowners.dk
Arbejderbevægelsens Erhvervsråd ae@ae.dk
Danske Havne danskehavne@danskehavne.dk
Foreningen af Lystbådehavne i Danmark (FLID) Info@flidhavne.dk
Danmarks Naturfredningsforening dn@dn.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund post@sportsfiskerforbundet.dk
Greenpeace hoering.dk@greenpeace.org
Dansk Ornitologisk Forening natur@dof.dk
Friluftsrådet fr@friluftstraadet.dk
Dansk sejlunion ds@sailing.dk

BILAG 1 Oprensningsområdets placering

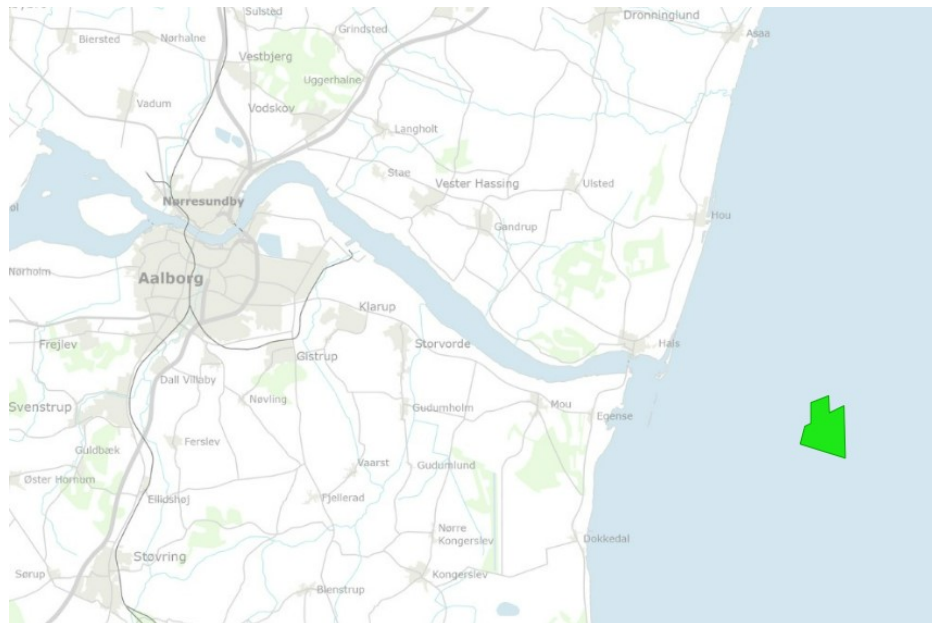
Det tilladte oprensningsområde er indrammet og delt i delområder med blå bokse på nedenstående figur.

Figur 1: Oprensningsområdet i Aalborg Østhavn. Det tilladte oprensningsområde er indrammet med blå bokse.

BILAG 2 Klappladsens beliggenhed

Nedenstående kort viser klappladsens placering.

Figur 1: Kort over klappladsen (grøn skravering) beliggende i Aalborg Bugt, Vandområde 222.

Hjørnepositionerne er følgende:

56° 57,4' N 10° 28,0' Ø
56° 58,0' N 10° 28,0' Ø
56° 58,2' N 10° 29,0' Ø
56° 57,7' N 10° 29,0' Ø
56° 57,9' N 10° 29,8' Ø
56° 56,4' N 10° 29,8' Ø
56° 56,8' N 10° 27,4' Ø
56° 57,3' N 10° 27,7' Ø

(WGS-84) grader, minutter og decimalminutter.

BILAG 3 Vurdering af miljøfarlige stoffer i forbindelse med klapning af optaget havbundsmateriale

1. Prøvetagning

Ifølge klapvejledningen³⁸ tages prøver af de øverste 25-50 cm af sedimentet på det sted, hvor der skal optages materiale. Grunden til, at der kun udtages prøver fra den øverste del af sedimentet, uanset at der eventuelt skal oprensnes op til en større dybde, er, at det mest forurenedede materiale normalt vil aflejres med det finkornede og lette materiale, som aflejres øverst. Derfor vil en prøvetagning fra den øverste del af sedimentet være fyldestgørende i forhold til at vurdere indholdet af miljøfarlige stoffer.

Miljøstyrelsen har praksis for, at der skal tages prøver af de øverste 30 cm. Hermed opnås en ensartet prøvetagningsmetode for alle havne, hvilket øger sammenligneligheden imellem miljøtilstanden fra forskellige områder.

Analyseprogrammet fastsættes konkret i overensstemmelse med klapvejledningen.

2. Vurdering af det målte indhold af miljøfarlige stoffer.

I klapvejledningen er der fastsat to aktionsniveauer for de mest almindeligt forekommende miljøfarlige stoffer i klapmateriale. Nedre aktionsniveau antages at være på niveau med gennemsnitlige baggrunds niveau for de pågældende stoffer i de danske kystvande. Hvis klapmaterialet indeholder koncentrationer af miljøfarlige stoffer under eller på niveau med nedre aktionsniveau, kan det som udgangspunkt tillades genplaceret på havet. Er det over øvre aktionsniveau, kan materialet som udgangspunkt ikke tillades genplaceret på havet.

Hvis der konstateres koncentrationer af et eller flere miljøfarlige stoffer imellem øvre og nedre aktionsniveau kan tilladelsen kun gives på baggrund af en konkret vurdering af aktivitetens (optagningens og klappingens) mulige miljøkonsekvenser.

Vurdering af sediment med koncentrationer mellem nedre og øvre aktionsniveau.

Ved en konkret vurdering af påvirkningerne fra sediment med koncentrationer mellem nedre og øvre aktionsniveau indgår følgende forhold:

- Graden af forurening, herunder særlig en sammenligning med det eksisterende baggrunds niveau i det vandområde, hvor klapplassen ligger
- Mængden af sediment, der ønskes klappet, og over hvor lang tid
- Nærhed til følsomme områder
- Spredningsforhold ved optagningsstedet og klapplassen

Generelt indgår det i vurderingen, om koncentrationerne ligger tæt på eller langt fra nedre aktionsniveau. Det er desuden relevant at sammenligne med baggrunds niveauet i det konkrete vandområde.

³⁸ By- og Landskabsstyrelsens vejledning nr. 9702 af 20. oktober 2008 om dumpning af optaget havbundsmateriale - klapning.

Ved sammenligning med baggrundsdata er der behov for at korrigeres for indholdet af organisk materiale i sedimentet. Dette skyldes, at de miljøfarlige stoffer hovedsageligt binder sig til det organiske materiale, der er i havbunden. Derfor vil koncentrationen af miljøfarlige stoffer alt andet lige være større i sedimenter, der indeholder store mængder organisk materiale. Da organisk materiale sædvanligvis er lettere end den mineralske del af sedimentet, vil det organiske materiale lettere blive transporteret rundt i vandet som følge af strøm mv. Dette medfører, at havne kan fungere som sedimentfælder, hvori det organiske sediment i vandet vil bundfældes på grund af strømlæ.

I de havne, hvor der ophobes organisk materiale, vil koncentration af organisk materiale derfor være større end i det farvand, der omgiver havnen. Som følge heraf vil koncentrationen af miljøfarlige stoffer også være større, uden at dette nødvendigvis skyldes forureningskilder i havnen. For at få et retvisende billede af indholdet af miljøfarlige stoffer og vurdere, om dette er udtryk for, at havnesedimenterne er mere forurenede end sedimentet i det konkrete vandområde, er det derfor relevant at tage højde for indholdet af organisk materiale.

Det organiske materiale i sedimentet kan estimeres på følgende måde: En prøve af sedimentet vejes. Herefter tørres sedimentet så alt vandet fordamper fra prøven. Prøvens tørstofindhold angives i procent af prøvens totale vægt. Derefter opvarmes den tørrede prøve ved så høje temperaturer, at alt det organiske materiale fra prøven brændes af. Det kaldes at man "udgløder" prøven. Ved at veje prøven igen og trække de to vægte fra hinanden, får man et mål for prøvens glødetab, der angiver prøves andel af organisk materiale. Det angives i procent af den tørre prøves vægt. Dvs. glødetab (GT) i % af tørstof, angiver hvor stor en procentdel organisk materiale der er i sedimentet.

Man kan således sammenligne de målte koncentrationer af miljøfarlige stoffer fra havnen med de koncentrationer, der findes i prøver fra det konkrete vandområde, der har et tilsvarende indhold af organisk materiale. På den måde kan det vurderes, om sedimentets indhold af miljøfarlige stoffer er en forurening, der stammer fra havnen, eller om der blot er tale om en ophobning af organisk materiale fra omgivelserne, som ikke vil give en nettotilførsel til vandområdet.

Hvis der efter korrektion i forhold til indhold af organisk materiale er en forhøjet koncentration af miljøfarlige stoffer i det sediment, der ønskes klappet, foretages en konkret vurdering af optagningens og klappingens forventede påvirkning af klappadsen og vandområdet. Dette sker på baggrund af mængden af sediment, der ønskes klappet, hvor store mængder, der ønskes klappet på en gang og over hvor lang tid, spredningsforhold på klappadsen, nærhed til følsomme områder m.v.

Hvis der ikke er en overkoncentration af miljøfarlige stoffer i forhold til baggrundsniveauet, sker der reelt ikke en tilførsel af miljøfarlige stoffer til havet, og klappingen vil som altovervejende hovedregel kunne tillades. Der kan dog være særlige tilfælde, hvor mængderne er så store, eller området er så følsomt, at der må foretages en yderligere konkret vurdering i forhold til en eventuel akut skadevirkning.